

Documentul de prezentare MiFID II al Raiffeisen Bank S.A.

Versiune aplicabila de la data: 24.04.2026

Orice actualizare a Documentului de Prezentare va fi pusa la dispozitia Clientului prin afisarea pe website la adresa <https://www.raiffeisen.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/mifid.html>, iar la solicitarea expresa a Clientului, prin transmitere la o adresa de email indicata sau furnizarea pe suport de hartie in unitatile Raiffeisen Bank S.A. Daca nu se prevede altfel, versiunea modificata a Documentului de Prezentare MiFID II va intra in vigoare incepand cu data publicarii acesteia pe pagina de internet a Bancii.

Cuprins

Documentul de prezentare MiFID II al Raiffeisen Bank S.A.	1
I. Informatii despre Raiffeisen Bank S.A.; autoritati de supraveghere.....	4
II. Prezentare MiFID II.....	4
III. Servicii de investitii principale si conexe oferite de Banca; elemente minime ale derularii tranzactiilor cu instrumente financiare	5
III.1 Servicii si activitati de investitii.....	5
III.2 Servicii auxiliare.....	5
III.3 Elementele minime necesare derularii tranzactiilor cu instrumente financiare.....	5
IV. Clasificarea Clientilor	7
V. Evaluarea Clientului: testul de oportunitate si testul de adecvare	7
V.1 Testarea Clientilor in functie de serviciul de investitii.....	7
V.2 Prezumarea existentei cunostintelor si experientei in cazul Clientilor Contraparti Eligibile....	9
V.3 Conditii aplicabile Clientilor Retail	9
V.4 Avertisment privind servicii/tranzactii/ instrumente financiare care pot sa nu fie oportune/adecvate pentru Client	9
VI. Comunicarea in relatia cu Clientii	10
VII. Contractul la distanta	12
VII. 1. Temei legal.....	12
VII.2. Definitii.....	12
VII.3. Informari cu privire la prevederile aplicabile contractelor la distanta	12
VIII. Politica de executare a ordinelor	14
1. Politica de executare a ordinelor	14
2. Locuri de executare a tranzactiilor cu instrumente financiare.....	15
3. Entitate Raportoare desemnata.....	15
4. Executarea ordinelor in afara unui loc de tranzactionare.....	15
IX. Protejarea activelor si fondurilor banesti apartinand Clientilor.....	16
IX.1 Compensarea investitiilor	16
IX.2. <i>Pastrarea in siguranta a instrumentelor financiare</i>	17
IX. 3. Conturi individuale si conturi globale	18
X. Rapoarte catre Clienti si autoritati competente	20
X.1 Raportare catre Clienti	20
X.2 Raportare catre autoritati.....	21

XI. Conflicte de interese.....	22
XII. Stimulente.....	23
XII.1 Stimulente platite Bancii pentru prestarea de servicii de investitii financiare.....	24
XIII. Comisioane, marje, tarife, taxe si impozite asociate tranzactiilor cu instrumente financiare .	24
XIII.1 Comisioane	24
XIII.2 Impozite.....	25
XIV. Cercetarea de investitii	25
XV. Produsele de investitii individuale structurate si bazate pe asigurari (PRIIP).....	26
XVI. Control intern/Functia de Conformitate. Solutionarea reclamatilor	27

- Anexe :**
- Anexa 1 - Date de contact ale Raiffeisen Bank S.A
  - Anexa 2 - Clasificarea Clientilor
  - Anexa 3 - Tipuri de instrumente financiare si riscuri asociate

I. Informatii despre Raiffeisen Bank S.A.; autoritati de supraveghere

Raiffeisen Bank S.A. (denumita in continuare „**Banca**” sau „**RBRO**”) este societate pe actiuni, persoana juridica romana administrata in sistem dualist, avand sediul social in Cladirea de Birouri FCC, Calea Floreasca 246 D, Sector 1, Bucuresti, inregistrata in Registrul Comertului sub nr. J1991000044406 , cod unic de inregistrare 361820, cod de inregistrare fiscala nr. RO361820, inscrisa in Registrul Bancar tinut de Banca Nationala a Romaniei („**B.N.R.**”) sub nr. RB-PJR-40-009/18.02/1999, EUID ROONRC.J1991000044406, cod LEI 549300RFKNCOX56F8591. Banca are un capital social subscris si integral varsat de 1.200 milioane lei.

Banca este autorizata de Autoritatea de Supraveghere Financiara (“A.S.F.”) sa ofere si servicii specifice pietei de capital conform prevederilor Legii nr.126/2018 privind pietele de instrumente financiare, cu modificarile si completarile ulterioare.

Informatii cu privire la membrii Directoratului pot fi gasite accesand urmatorul link:

<https://www.raiffeisen.ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/structuri-de-administrare/>

Autoritati de supraveghere cu privire la activitatile/ serviciile de investitii:

Banca Nationala a Romaniei

Str. Lipscani nr. 25, Sector 3, Bucuresti, Cod Postal 030031

Pagina web: <http://www.bnro.ro>

Autoritatea de Supraveghere Financiara

Splaiul Independentei nr. 15 , Sector 5, Bucuresti, Cod Postal 050092

Pagina web: <https://asfromania.ro/>

Fax: 021.659.60.51 / 021.659.64.36

E-mail: office@asfromania.ro

II. Prezentare MiFID II

Directiva MiFID II (Markets in Financial Instruments Directive) este Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European si a Consiliului din 15 mai 2014 privind pietele de instrumente financiare (denumita in cuprinsul prezentului document ca „**MiFID II**”), care, impreuna cu Regulamentul (UE) nr. 600/2014 („**MiFIR**”), inlocuieste Directiva 2004/39/CE (MiFID I), reprezinta actualizarea cadrului juridic armonizat care reglementeaza cerintele aplicabile firmelor de investitii care furnizeaza servicii de investitii financiare. MiFID II a fost transpus in legislatia din Romania prin Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare si legislatie secundara constituita din Regulamentul A.S.F. nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispozitii referitoare la prestarea serviciilor si activitatilor de investitii conform Legii nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare si regulamente comune adoptate de A.S.F. si B.N.R.

Scopul MiFID II este de a imbunatati competitivitatea pietelor financiare din cadrul Uniunii Europene si de a asigura un nivel ridicat de protectie pentru Clientii care investesc in instrumente financiare, cum ar fi actiunile, obligatiunile, unitatile de fond, instrumentele financiare derivate si produsele structurate. De asemenea, cadrul legal are in vedere obtinerea unui grad mai mare de transparenta,

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, Bucuresti • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

atat înainte de tranzactionarea instrumentelor financiare, cat si dupa tranzactionarea acestora care se va aplica tuturor locurilor de tranzactionare, dar si tranzactiilor incheiate in afara locurilor de tranzactionare (Over the Counter – OTC).

III. Servicii de investitii principale si conexe oferite de Banca; elemente minime ale derularii tranzactiilor cu instrumente financiare

Banca furnizeaza urmatoarele servicii de investitii:

III.1 Servicii si activitati de investitii

1. Primirea si transmiterea de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare pe piete reglementate, pe locuri de tranzactionare de tip SMT (sistem multilateral de tranzactionare) sau SOT (sistem organizat de tranzactionare) si OTC;
2. Executarea ordinelor in numele Clientilor pentru instrumente financiare tranzactionate pe piete reglementate, pe piete de tip SMT, SOT si in mod exceptional OTC;
3. Tranzactionarea pe cont propriu;
4. Consultanta de investitii;
5. Subscrierea de instrumente financiare si/sau plasarea de instrumente financiare cu angajament ferm in anumite conditii;
6. Plasarea de instrumente financiare fara angajament ferm.

III.2 Servicii auxiliare

1. Pastrarea in siguranta si administrarea instrumentelor financiare in contul clientilor, inclusiv custodia și serviciile auxiliare, precum gestionarea fondurilor banesti/garantiilor;
2. Consultanta furnizata intreprinderilor in ceea ce priveste structura capitalului, strategia industrială si aspectele conexe; consultanta si servicii in materie de fuziuni si de achizitie de intreprinderi;
3. Cercetarea in domeniul investitiilor si analiza financiara sau orice alta forma de recomandare generala privind tranzactiile cu instrumente financiare;
4. Serviciile legate de subscriere pentru instrumentele financiare in afara pietelor reglementate si anume piete de tip SMT, SOT si OTC.

Detalii complete despre datele de contact in vederea furnizarii de servicii de investitii financiare, precum si datele de contact ale persoanelor care indeplinesc functia de conformitate in cadrul Bancii sunt prezentate in Anexa 1 la prezentul document.

III.3 Elementele minime necesare derularii tranzactiilor cu instrumente financiare

In scopul derularii tranzactiilor cu instrumente financiare, trebuie parcursi de catre Client urmatoorii pasi minimi:

- deschiderea unui cont curent la Banca;

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, Bucuresti • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

- incheierea unui contract de furnizare servicii si/sau tranzactionare instrumente financiare cu RBRO;
- luarea la cunostinta a prezentului document;
- clasificarea MiFID II a Clientului;
- parcurgerea testelor de oportunitate/ adecvare, dupa caz, in functie de serviciul de investitii solicitat.

Banca ofera Clientilor sai incadrati in categoria Retail un pachet de servicii de investitii principale si auxiliare, respectiv gruparea serviciilor de executie (preluarea, transmiterea si executarea ordinelor) cu serviciile de custodie. Pentru gruparea produselor intr-un contract unic, Banca a tinut cont de urmatoarele:

- a) serviciile de custodie au legatura cu serviciile de executie, facilitand atat decontarea ordinelor si astfel evitarea riscurilor si costurilor suplimentare, cat si administrarea de catre clienti, intr-o maniera centralizata, a portofoliului de investitii, inclusiv pentru incasarea cupoanelor, dividendelor etc., precum si pentru participarea la diverse evenimente corporative;
- b) serviciile de custodie se considera prestate, iar costurile aferente se aplica instrumentelor financiare atat timp cat sunt in custodia Bancii, clientii avand libertatea de a alege serviciile de custodie oferite de alt intermediar, la care isi pot transfera portofoliul de instrumente financiare aflat in custodie la Banca;
- c) oferirea grupata a serviciilor nu implica alte costuri in afara de cele agreate intre parti si prezentate distinct in documentatia contractuala pentru fiecare dintre servicii;
- d) costurile de executare a tranzactiilor sunt reduse, prin eliminarea unor procese specifice fiecarui serviciu (de exemplu notificarea custodelui privind executia; simplificarea procedurilor de decontare prin preluarea instructiunii de decontare odata cu ordinul de tranzactionare, scurtarea ciclului de decontare, etc);

Banca nu a identificat riscuri suplimentare ce ar interveni prin oferirea pachetului de servicii, riscuri care sa difere de fiecare componenta luata separat, respectiv serviciul de intermediere si serviciul de custodie.

La cererea expresa a Clientului, Banca poate oferi posibilitatea de a semna contracte cadru prin intermediul carora acesta sa poata beneficia de diverse servicii de investitii financiare oferite de Banca si servicii de custodie. In cazul furnizarii serviciului de custodie separat de serviciile de intermediere, urmatoarele riscuri trebuie luate in calcul:

- a) imposibilitatea/greutati semnificative in lichidarea investitiei: pentru anumite instrumente financiare (de ex. unitatile de fond externe) pastrarea in siguranta se poate face exclusiv la distribuitor; astfel, nu se pot executa tranzactii cu aceste instrumente decat daca instrumentele sunt pastrate in siguranta la intermediarul executant;
- b) costuri mai ridicate de executare si decontare;
- c) marirea intervalului de timp necesar efectuării decontării, prin necesitatea procesării diferite a componentelor tranzacției (e.g. ordin de tranzactionare, confirmare, instructiune de decontare, confirmare a decontării) la intermediari si in cicluri diferite, conform contractelor distincte de executie si, respectiv, custodie;
- d) cresterea riscului de nedecontare.

IV. Clasificarea Clientilor

Clientii sunt informati despre categoria in care au fost incadrati anterior furnizarii oricarui serviciu de investitii, precum si despre nivelul de protectie asociat; in ordinea descrescatoare a protectiei, aceste categorii sunt:

- **Clienti retail**
- **Clienti profesionali**
- **Contraparti eligibile**

Informatii detaliate privind cele trei categorii de Clienti se regasesc in Anexa nr. 2 la prezentul document, „Clasificarea Clientilor”.

Sub rezerva dreptului Clientului de a alege, solicita si beneficia, in orice moment sau in anumite situatii, de un statut diferit, asa cum se prevede in pachetul legislativ MiFID II si in prezentul document, Banca va trata Clientul potrivit regimului aplicabil categoriei in care acesta a fost incadrat si astfel cum Clientul a fost informat.

Banca acorda protectia maxima oferita de lege pentru Clientii sai persoane fizice si ii incadreaza pe acestia in categoria Clientilor de retail in mod standard/automat, prin intermediul contractelor de produs specifice incheiate.

Clientii Bancii persoane juridice inclusiv clientii institutionalii sunt incadrati fie in functie de categoria careia apartin (Clienti Profesionalii sau Contraparti Eligibile), fie in functie de optiunea Clientului de a beneficia de un grad de protectie mai mare (de exemplu clientul Contraparte Eligibila poate opta pentru incadrarea in categoria Clientilor Profesionalii sau Clientilor Retail).

Clasificarea Clientilor din punct de vedere MIFID se face pe baza consimtamantului expres al Clientului cu privire la incadrare si poate fi modificata (reclasificare), la solicitarea Clientului, cu indeplinirea cerintelor legale.

Clasificarile si/sau reclasificarile realizate de Banca sunt universale, adica reclasificarea Clientului intr-o alta categorie se aplica tuturor tranzactiilor si serviciilor. Banca nu opereaza reclasificari limitate asociate doar unui anumit serviciu de investitii, unei anumite tranzactii cu instrumente financiare sau unor anumite instrumente financiare.

Clientul are obligatia de a informa in permanenta si de indata Banca in legatura cu orice modificare a datelor, informatiilor si documentelor furnizate Bancii care poate afecta clasificarea acestuia.

V. Evaluarea Clientului: testul de oportunitate si testul de adecvare

V.1 Testarea Clientilor in functie de serviciul de investitii

Conform prevederilor MiFID II, serviciile de investitii se clasifica din punct de vedere al modului in care serviciul este prestat, in 3 clase:

- **Servicii de tip execution only:** constau in servicii de executare si/sau preluare si transmitere ordine de la Clienti, fara furnizarea suplimentara de informatii din partea Bancii. Serviciile de tip

execution only furnizate Clientilor de tip retail si/ sau profesionali pot fi furnizate numai cu privire **la instrumentele financiare non-complexe** (de ex: instrumente ale pietei monetare, diferite tipuri de obligatiuni, unitati de fond etc.), la initiativa exclusiva a Clientului si fara efectuarea unui test de oportunitate si/ sau adecvare.

RBRO furnizeaza servicii de tip execution only, in functie de complexitatea instrumentului oferit, exclusiv Clientilor instititionali, clasificati contraparti eligibile din punct de vedere MiFID.

In cazul furnizarii acestui tip de servicii (execution only), prin prezentul document, Banca informeaza clientul ca nu este obligata sa evalueze daca instrumentul financiar sau serviciul furnizat sau propus este potrivit acestuia si, prin urmare, Clientul nu beneficiaza de protectia aferenta normelor respective de conduita.

- **Servicii de investitii fara consultanta:** presupun solicitarea si prelucrarea de catre Banca a anumitor informatii de la Client, in cadrul unui test de oportunitate, astfel incat Banca sa fie in masura sa evalueze daca serviciile de investitii sau instrumentele financiare avute in vedere sunt oportune conform nivelului de cunostinte si/ sau experienta a Clientului, cu privire la fiecare tip de instrument financiar in parte in care Clientul intentioneaza sa investeasca. Scopul testului de oportunitate este asigurarea intelegerii de catre Client a implicatiilor si nivelului de risc asociat investitiilor pe care acesta urmeaza sa le efectueze.

RBRO furnizeaza pentru Clientii sai servicii de investitii financiare fara consultanta. Pentru mai multe informatii privind serviciile oferite de RBRO va rugam sa luati legatura cu Responsabilul de Client personal / va asteptam in agentile RBRO.

- **Servicii de consultanta pentru investitii:** Serviciile de consultanta pentru investitii presupun solicitarea si prelucrarea de catre Banca a anumitor informatii de la Client, in cadrul unui test de oportunitate si a unui test de adecvare (care in ansamblu formeaza profilul investitional al Clientului), astfel incat Banca sa fie in masura sa recomande respectivului Client serviciile de investitii si instrumentele financiare care sunt adecvate obiectivelor sale financiare si profilului sau de risc. Banca va solicita Clientului informatii privind urmatoarele aspecte: (a) situatia financiara a Clientului, inclusiv capacitatea sa de a suporta pierderi, (b) toleranta la risc, obiectivele investitionale ale Clientului, preferintele privind sustenabilitatea (c) cunostintele si experienta Clientului cu privire la tipurile de instrumente financiare. Scopul profilului investitional este asigurarea unei mai bune intelegeri din partea Clientului a implicatiilor si nivelului de risc asociat investitiilor pe care Banca i le recomanda.

RBRO furnizeaza servicii de consultanta pentru investitii Clientilor persoane fizice incadrati in segmentul Elite si Friedrich Wilhelm Raiffeisen (FWR). Pentru mai multe detalii privind serviciile oferite de RBRO trebuie sa luati legatura cu bancherul personal.

V.2 Prezumarea existentei cunostintelor si experientei in cazul Clientilor Contraparti Eligibile

In cazul in care Clientul este clasificat drept Client Contraparte Eligibila, Banca este indreptatita sa presupuna ca respectivul Client detine experienta si cunostintele necesare intelegerii tranzactiei, instrumentelor financiare si/sau activitatilor/serviciilor de investitii la care se refera prezentul document. Cu toate acestea, daca un Client Contraparte Eligibila nu are cunostintele si experienta necesare intelegerii riscurilor asociate oricarui instrument financiar, tranzactie sau serviciu financiar, este posibil ca acesta sa fie dezavantajat comparativ cu un Client Profesional, respectiv un Client Retail, pentru care Banca evalueaza caracterul oportun al tranzactiei, al instrumentului financiar sau al serviciului de investitii. Banca nu isi asuma niciun fel de raspundere in legatura cu declaratia Contrapartilor Eligibile in situatia in care acestia pretind ca nu au sau nu aveau cunostintele si experienta necesare intelegerii oricarui serviciu, tranzactie sau instrument financiar.

V.3 Conditii aplicabile Clientilor Retail

In cazul in care Clientul este clasificat drept Client Retail, Banca va evalua daca (i) acesta detine cunostintele si experienta necesare intelegerii tranzactiilor, instrumentelor si/sau activitatilor/serviciilor de investitii la care se refera prezentul document, iar Banca isi indeplineste aceasta obligatie prin efectuarea **testului de oportunitate** si (ii) daca investitia recomandata este adecvata cu situatia financiara, obiectivele investitionale, inclusiv toleranta la risc si capacitatea de a suporta pierderi in functie de tipul de servicii si/ sau instrumente financiare accesate de Client, iar Banca isi indeplineste aceasta obligatie prin efectuarea **testului de adecvare**, in cazul prestarii serviciilor de consultanta de investitii.

V.4 Avertisment privind servicii/tranzactii/ instrumente financiare care pot sa nu fie oportune/adecvate pentru Client

In vederea evaluarii de catre Banca a caracterului oportun/adecvat pentru Client al oricarei tranzactii, instrument financiar si/sau serviciu de investitii, Banca poate cere Clientului sa-i furnizeze informatii /documente cu privire la cunostintele si experienta pe care le detine in legatura cu orice tranzactie, instrument financiar sau serviciu de investitii sau cu privire la obiectivele sale financiare si profilul sau de risc.

Banca recomanda Clientului sa furnizeze informatii complete, exacte si actualizate. Daca Banca nu poate obtine de la Client informatiile necesare efectuării testului de oportunitate si/ sau adecvare sau va obtine informatii limitate sau inexacte care nu permit o evaluare completa a gradului de oportunitate/adecvare, Clientul isi asuma riscul ca Banca sa fie in imposibilitatea de a evalua daca o tranzactie, un instrument financiar, un serviciu de investitii sunt oportune/ adecvate pentru Client, iar aceasta situatie va putea afecta serviciile de investitii pe care Banca are posibilitatea sa i le ofere.

In situatia in care Clientul furnizeaza la cererea Bancii informatii referitoare la cunostintele si experienta sa si obiectivele sale financiare si/ sau profilul de risc cu privire la unul sau mai multe instrumente financiare, tranzactii sau activitati/servicii de investitii si, pe baza acestor informatii, Banca evalueaza ca respectivul Client nu detine cunostintele si experienta necesare pentru unul sau

mai multe instrumente financiare, tranzactie sau activitate/serviciu de investitii sau tranzactiile sau activitatile/serviciile de investitii nu sunt adecvate profilului Clientului, Banca va avertiza Clientul cu privire la acest lucru. In acest caz, inainte de a lua orice decizie cu privire la respectivul instrument financiar, sau de a intra in respectiva tranzactie sau activitate/serviciu de investitii, Clientul ar trebui sa apeleze la consultanta externa.

In cazul in care in mod evident si neindoielnic Clientul a fost avertizat ca Banca nu poate evalua caracterul oportun sau adecvat pentru Client al unuia sau mai multor instrumente financiare, tranzactii sau activitati/servicii de investitii, sau daca in mod evident si neindoielnic Banca a avertizat Clientul cu privire la faptul ca unul sau mai multe instrumente financiare, tranzactii sau activitati/servicii de investitii nu sunt potrivite Clientului, si cu toate acestea, Clientul decide sa investeasca in aceste instrumente, sa initieze tranzactii sau sa continue activitatile/serviciile furnizate de Banca, atunci Clientul accepta si isi asuma deplin potentialele riscuri, inclusiv cele pe care nu le poate anticipa din cauza lipsei de experienta si cunostinte in legatura cu respectivul instrument financiar, tranzactie sau activitate/serviciu de investitii.

Recomandam furnizarea de catre Client Bancii a oricaror informatii relevante privind cunostintele si experienta Clientului in domeniile investitionale relevante, si, dupa caz, cu privire la situatia sa financiara, toleranta la risc sau capacitatea de a suporta pierderi, pentru a permite Bancii sa evalueze caracterul oportun sau, dupa caz, adecvat al acestora.

Banca respinge explicit orice raspundere in cazul in care Clientul induce in eroare Banca in legatura cu familiaritatea acestuia cu instrumentele financiare si tranzactiile aferente sau daca Banca a avertizat Clientul ca este in imposibilitate sa evalueze caracterul oportun sau adecvat al oricarui instrument financiar, tranzactie sau serviciu de investitii pentru Client, precum si daca Banca a avertizat Clientul in cazul in care Banca a evaluat ca unul sau mai multe instrumente financiare, tranzactii sau servicii nu sunt oportune sau adecvate pentru Client.

Banca nu va fi tinuta raspunzatoare si nu accepta nicio raspundere pentru nicio pierdere, obligatie sau cheltuiala pe care Clientul o poate suferi sau suporta, atunci cand acesta actioneaza, exclusiv, in baza informatiilor primite de la Banca, cu exceptia cazului in care o asemenea pierdere este imputabila Bancii, actionand din culpa grava sau cu intentie.

Pentru intelegerea naturii si a riscurilor asociate instrumentelor financiare si serviciilor de investitii furnizate de Banca si a categoriilor specifice ale acestora si, in consecinta, pentru luarea deciziilor investitionale in deplina cunostinta de cauza, va rugam sa consultati Anexa nr. 3 la prezentul Document de Prezentare, unde Banca va furnizeaza informatii si avertismente cu privire la riscurile asociate instrumentelor financiare/activitatilor/serviciilor de investitii furnizate (fara insa ca prezentarea sa aiba caracter exhaustiv).

VI. Comunicarea in relatia cu Clientii

Toate comunicările de documente sau informații dintre Banca și Client vor fi făcute în limba română și/sau engleză după cum se agreează prin contractele specifice de prestare de activități și servicii de investiții ce reglementează relațiile dintre aceștia.

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, București • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

Comunicarea pentru agrearea termenilor si conditiilor fiecarui serviciu de investitii sau fiecarei tranzactii, transmiterea ordinelor si primirea de confirmari, precum si orice alte tipuri de comunicari intre parti se poate realiza prin corespondenta scrisa, prin mijloacele de comunicare electronice si mijloace de comunicare la distanta precum telefon, email, Swift sau fax, precum si prin alte mijloace in conformitate cu prevederile contractelor specifice de prestare de activitati si servicii de investitii.

Banca poate solicita prin contactele cadru aferente tranzactionarii instrumentelor financiare ca ordinele de tranzactionare/instructiunile sa fie transmise de catre Client intr-o anumita forma.

Clientul se va asigura ca ordinele, instructiunile, formularele, declaratiile si comunicariile catre Banca sunt intocmite, completate, semnate si furnizate, in conformitate cu prevederile contractelor specifice de prestare de activitati si servicii de investitii. In cazul in care, in opinia Bancii, instructiunile Clientului sunt neclare, ambigue, incomplete, Banca va contacta Clientul pentru a verifica si confirma instructiunile date de Client in vederea executarii corecte si exacte a acestora.

Banca inregistreaza conversatiile telefonice si comunicariile electronice purtate cu Clientul si care se concretizeaza sau se pot concretiza intr-o tranzactie, indiferent daca aceste conversatii sau comunicari se finalizeaza sau nu cu incheierea unei tranzactii cu Clientul. In cazul conversatiilor care au loc fata in fata intre Banca si Client, in masura in care aceasta cerinta este aplicabila conform prevederilor reglementarilor aplicabile, Banca va consemna toata informatia relevanta din intalnirile fata in fata cu Clientul prin utilizarea minutelor (proceselor verbale) scrise.

Inregistrariile conversatiilor telefonice, a corespondentei electronice si a conversatiilor care au loc fata in fata intre Banca si Client sunt proprietatea Bancii. Clientul accepta ca aceste inregistrari reprezinta mijloace de proba si dovezi concludente ale continutului instructiunilor, conversatiilor sau mesajelor astfel inregistrate si vor putea fi folosite in orice proceduri judiciare, extrajudiciare, administrative sau de arbitraj. Banca poate folosi inregistrariile si/ sau transcrierea acestora in orice scop doreste in masura in care corespunde reglementarilor aplicabile, inclusiv dar fara a se limita la utilizarea acestor inregistrari in propriul interes al Bancii. Pe o perioada de sapte ani, Clientul poate solicita sa acceseze aceste inregistrari ale conversatiilor telefonice si ale comunicariilor referitoare la o tranzactie specifica.

Conform reglementarilor in vigoare, Banca este obligata sa furnizeze aceste inregistrari la cererea autoritatilor competente. Banca poate furniza Clientului anumite informatii pe un Suport durabil (astfel cum este definit mai jos), de exemplu sub forma unui document in format pdf atasat unui e-mail adresat Clientului sau prin publicarea informatiilor pe website-ul Bancii. In viitor, Clientii vor primi informatii doar in format electronic sau prin publicare pe website. Astfel de informatii se pot referi la informatii generale despre Banca si serviciile sale, informatii despre natura si riscurile asociate anumitor instrumente financiare, informatii referitoare la pastrarea instrumentelor financiare apartinand Clientilor, informatii despre costuri si cheltuieli aferente, informatii despre Politica Bancii privind cea mai buna executare a ordinelor, informatii despre termenii si conditiile aferenti furnizarii de servicii de catre Banca.

VII. Contractul la distanta

VII. 1. Temei legal

Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare, cu modificarile si completarile ulterioare
Regulamentul nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispozitii referitoare la prestarea serviciilor si activitatilor de investitii conform Legii nr. 126/2019 privind pietele de instrumente financiare, cu modificarile si completarile ulterioare

VII.2. Definitii

“Contract la distanta” inseamna orice contract, referitor la prestarea de servicii și activitati de investitii, incheiat intre Banca, in calitate de ofertant, și un Client, in calitate de beneficiar de servicii și activitati de investitii, in cadrul unui sistem de vanzari sau prestari de servicii și activitati de investitii la distanta, organizat de catre Banca care, in sensul contractului in cauza, utilizeaza exclusiv unul sau mai multe mijloace de comunicare la distanta pana la momentul și, inclusiv, in momentul in care se incheie contractul.

“Mijloace de comunicare la distanta” inseamna orice mijloace care, fara a necesita prezenta fizica simultana a ofertantului și a beneficiarului de servicii și activitati de investitii, pot fi utilizate pentru realizarea acordului de vointa intre parti.

“Suport durabil” inseamna orice instrument care:

- a) permite unui Client sa stocheze informatii care ii sunt adresate personal, intr-un mod care sa permita ca informatiile respective sa poata fi consultate ulterior pe o perioada de timp adaptata scopului acestor informatii si care
- b) permite reproducerea fidela a informatiilor stocate.

VII.3. Informari cu privire la prevederile aplicabile contractelor la distanta

- a) **Acordul expres privind utilizarea contractului la distanta si a mijloacelor de comunicare la distanta.** Derularea contractului la distanta si implicit a utilizarii mijloacelor de comunicare la distanta se realizeaza numai dupa ce Clientul și-a exprimat acordul expres in acest sens.

Acordul expres al Clientului se obtine prin intermediul contractului specific, care va fi pus la dispozitia Clientului in timp util inainte de a avea obligatii rezultate din semnarea contractului specific.

Dezacordul cu privire la utilizarea acestor mijloace de comunicare la distanta se poate efectua prin transmiterea unei notificari in acest sens catre adresa de e-mail de contact mentionata in cadrul contractului specific.

In cazul in care contractul va fi incheiat, la cererea expresa a Clientului, prin utilizarea unor mijloace de comunicare la distanta care nu permit indeplinirea procedurii de informare a Clientului de catre Banca cu privire la drepturile si obligatiile Clientului si ale Bancii, Banca isi va indeplini obligatiile care ii revin imediat dupa incheierea contractului la distanta.

Pe toata durata derularii contractului la distanta, Clientul are dreptul sa solicite comunicarea conditiilor și prevederilor contractuale pe suport hartie, in mod gratuit, in agentiile Bancii. Clientul este, de asemenea, indreptatit sa solicite schimbarea modului de comunicare la distanta folosit daca acest mod nu este incompatibil cu termenii contractului incheiat sau cu natura serviciului furnizat. Aceste solicitari pot fi efectuate prin transmiterea unei notificari scrise in acest sens.

b) **Dreptul de retragere.** Clientul beneficiaza de o perioada de 14 zile calendaristice de la data incheierii contractului la distanta in cadrul careia poate denunta oricand unilateral contractul, fara a fi nevoit sa justifice decizia de retragere și fara a suporta comisioane penalizatoare. Exercitarea dreptului de retragere se va face prin notificarea Bancii in scris privind exercitarea dreptului de denuntare unilaterală.

Dreptul de retragere dintr-un contract la distanta nu se va aplica serviciilor și activitatilor de investitii al caror pret depinde de fluctuatiile de pe pietele financiare care pot aparea in timpul perioadei de retragere din contract (perioada de 14 zile de la data incheierii contractului) și sunt independente de Banca, fiind legate de:

- servicii de schimb valutar;
- instrumente ale pietei monetare, inclusiv titluri de stat cu scadenta mai mica de un an și certificate de depozit;
- valori mobiliare;
- titluri de participare la organismele de plasament colectiv;
- contracte futures financiare, inclusiv contracte similare cu decontare finala in fonduri;
- contracte forward pe rata dobanzii (FRA);
- swap-uri pe rata dobanzii, curs de schimb și actiuni;
- optiuni pe orice instrument financiar prevazut la lit. b) și c), inclusiv contracte similare cu decontare finala in fonduri; aceasta categorie include și optiuni pe curs de schimb și pe rata dobanzii.

In cazul denuntarii unilaterale in termenul de 14 zile de la data incheierii contractului la distanta, Clientul va putea fi obligat sa plateasca serviciile prestate pana la acel moment, in concordanta cu clauzele contractuale si isi exprima acordul expres pentru executarea contractului inainte de expirarea perioadei de retragere.

Termenul mentionat mai sus, in care un Client are dreptul sa denunte unilateral contractul la distanta incheiat cu Banca, incepe sa curga (a) din ziua incheierii contractului la distanta, daca Clientul a primit informatiile din prezentul document, precum si termenii si conditiile contractuale sau (b) din ziua in care Clientul primeste informatiile din prezentul document si termenii si conditiile contractuale. In cazul exercitarii dreptului de denuntare unilaterală a contractului la distanta, Clientul va notifica Banca, inainte de expirarea termenului de 14 zile mentionat mai sus, printr-un mijloc de comunicare care poate fi probat, adica prin transmiterea unei notificari de denuntare unilaterală a contractului catre adresa de e-mail de contact mentionata in cadrul Anexei 1 la prezentul document, in functie de tipul de serviciu prestat si zona care presteaza acel serviciu.

Termenul va fi considerat respectat daca notificarea formulata pe suport hartie sau pe alt suport durabil, disponibil și accesibil Bancii, este expediată inaintea expirării termenului în care acest drept poate fi exercitat.

Daca este cazul, în termen de maximum 30 de zile de la data primirii notificării privind denunțarea unilaterală a contractului la distanță, Banca este obligată să ramburseze orice sume primite în baza contractului la distanță, cu excepția sumelor aferente plății serviciilor prestate până la acel moment.

VIII. Politica de executare a ordinelor

1. Politica de executare a ordinelor

Banca va executa ordinele Clientului în conformitate cu Politica de executare a ordinelor Clientilor Raiffeisen Bank S.A. Politica este disponibilă pe pagina de internet a Bancii la adresa <https://www.raiffeisen.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/mifid.html>.

Politica de executare se aplică Clientilor de tip Retail și Profesional care beneficiază de unul sau mai multe din următoarele servicii de investiții:

- Executarea ordinelor în contul Clientilor;
- Primirea și transmiterea de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare;
- Primirea de cereri de cotații și tranzacționarea pe baza de cotații (request-for-quotes).

Politica de executare a ordinelor **nu se aplică Clientilor de tip Contraparte Eligibila.**

În cazul în care Banca refuză să execute un ordin al Clientului, aceasta îl va informa imediat pe Client prin mijloacele de comunicare agreate. Clientul cunoaște faptul că anumite instrucțiuni specifice adresate Bancii pot împiedica Banca să urmeze și/sau respecte, total sau parțial, Politica Bancii de executare a ordinelor Clientilor pentru una sau multe tranzacții la care se face referire în instrucțiunile respective, caz în care, Clientul răspunde în totalitate de rezultatul tranzacțiilor și își asumă pe deplin riscurile aferente.

Pentru ordinele cu instrumente financiare de tip acțiuni tranzacționate pe piețe externe, Banca transmite ordinele spre executare către **Raiffeisen Bank International AG**, intermediar autorizat. Executarea se realizează conform politicii de cea mai bună executare a RBI, disponibilă pe site-ul <https://rbinternational.com>.

Clientul transmite o instrucțiune specifică pentru executarea ordinului pe locurile de tranzacționare administrate de Bursa de Valori București S.A.; Banca va executa ordinul specific strict conform instrucțiunii primite. Clientul este informat că, în aceste cazuri, Banca nu are obligația de a compara condițiile de executare cu alte locuri de tranzacționare sau de a aplica criteriile de cea mai bună executie.

Unitati de Fond

În ceea ce privește distribuția unităților de fond emise de fonduri deschise de investiții, RBRO oferă serviciul de preluare a ordinelor de la Client și transmiterea acestora spre execuție către subsidiara Raiffeisen Asset Management (RAM)/societățile de administrare externe.

Execuția/procesarea tranzacțiilor cu unități de fond se află strict în responsabilitatea RAM/societăților de administrare externe și se efectuează conform propriilor proceduri detaliate în cadrul prospectelor de emisiune aferente fiecărui fond de investiții în parte.

Certificate

În ceea ce privește certificatele, RBRO este distribuitor al acestor instrumente financiare complexe, activitatea prestată fiind de preluare a ordinelor și transmitere spre execuție, precum și decontarea tranzacțiilor clienților.

Execuția tranzacțiilor se face în afara locurilor de tranzacționare, pe baza acordului expres al Clientului, sau în locul de tranzacționare Bloomberg SMT (BTFE) în contrapartidă cu Raiffeisen Bank International AG (RBI). Tranzacțiile se realizează prin metoda solicitării de cotații (RFQ).

Banca nu oferă clienților săi certificate cu efect de levier.

2. Locuri de executare a tranzacțiilor cu instrumente financiare

Banca execută ordinele Clientilor direct/indirect, sau prin accesarea unui SMT/SOT, la care Banca este membru sau participant direct/indirect în cadrul locului de tranzacționare și în afara piețelor reglementate/locurilor de tranzacționare.

De asemenea, Banca derulează operațiuni pe piețele locale direct pe Bursa de Valori București, în calitate de Participant și prin intermediul Raiffeisen Bank International AG (RBI) pentru piețele externe.

Pentru o prezentare detaliată a locurilor de executare a tranzacțiilor accesate de Banca, vă rugăm să consultați Politica de executare a ordinelor Clientilor disponibilă pe pagina de internet la adresa <https://www.raiffeisen.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/mifid.html>. RBRO selectează locurile de tranzacționare/execuție în baza factorilor și criteriilor menționate în cadrul aceleiași politici de executare a ordinelor Clientilor.

3. Entitate Raportoare desemnată

Banca acționează ca entitate raportoare desemnată (DPE) pentru clasa de instrumente financiare obligatorii. În această calitate, Banca îndeplinește obligațiile de publicare a tranzacțiilor prin intermediul unui APA, prevăzute de reglementările în vigoare, față de autoritățile competente, în scopul asigurării transparenței și integrității piețelor financiare. Aceste raportări se realizează în temeiul legislației aplicabile și nu modifică în niciun mod drepturile și obligațiile Clientului rezultate din relația contractuală cu Banca.

4. Executarea ordinelor în afara unui loc de tranzacționare

Banca va obține consimțământul formal al Clientului pentru tranzacționarea în afara locurilor de tranzacționare (piețe reglementate (PR), sistem multilateral de tranzacționare (SMT), sistem

organizat de tranzactionare(SOT)) in prealabil prin intermediul contractelor de tranzactionare specifice fiecarui produs.

IX. Protejarea activelor si fondurilor banesti apartinand Clientilor

IX.1 Compensarea investitiilor

Pe toata durata desfasurarii activitatii de tranzactionare, compensare si decontare a instrumentelor financiare, Banca va respecta regulile de prudentialitate stabilite de B.N.R. si A.S.F.

Banca este membru al Fondului de Compensare a Investitorilor (denumit in cele ce urmeaza "FCI" sau "Fondul"), care va compensa in mod egal si nediscriminatoriu orice Client de retail cu care Banca a incheiat un contract de prestari de servicii de investitii financiare, in limita unui plafon gradual, conform prevederilor legale.

Fondul compenseaza in mod egal si nediscriminatoriu investitorii eligibili, in limita unui **plafon maxim** reprezentand echivalentul in lei a 20.000 EUR/investitor, plafon prevazut **de Legea nr. 88/2021** privind Fondul de Compensare a Investitorilor

Sunt exceptate de la compensare urmatoarele categorii de investitori:

- a) investitori profesionali si institutionali, inclusiv:
  - firmele de investitii, in sensul legislatiei privind institutiile de credit si adecvarea capitalului;
  - institutii de credit, in sensul legislatiei privind institutiile de credit si adecvarea capitalului;
  - institutii financiare, in sensul legislatiei privind institutiile de credit si adecvarea capitalului;
  - societati de asigurare si reasigurare;
  - organisme de plasament colectiv;
  - fonduri de pensii administrate privat;
  - alti investitori profesionali si institutionali stabiliti prin reglementarile ASF.
- b) organizatii internationale, guverne si alte autoritati ale administratiei publice centrale, regionale si locale;
- c) directori, administratori și membri cu răspundere directă din cadrul participanților la Fond, persoane a căror responsabilitate este întocmirea auditului participanților la Fond; i;
- d) acționarii participanților la Fond având dețineri de cel puțin 5% din capitalul social;
- e) investitori cu statut similar celor menționați la lit. c) și d) în cadrul altor societăți din același grup cu participanții la Fond;
- f) soti, rude si afini pana la gradul I, precum si persoane care actioneaza in numele investitorilor mentionati la lit.c-e);
- g) persoane juridice din cadrul aceluiasi grup cu participantii la Fond;
- h) persoane care au o responsabilitate pentru sau au obținut beneficii de pe urma anumitor situații în legătură cu un participant la Fond care au condus la dificultățile financiare ale participantului sau au fost de natură să conducă la deteriorarea situației financiare a acestuia;
- i) societati carora, din cauza marimii lor, nu li se permite intocmirea unui bilant prescurtat conform reglementarilor contabile aplicabile.

Informatii referitoare la modalitatile de plata a compensatiilor, precum si cu privire la procedurile Fondului se pot obtine de la: S.C. Fondul de Compensare a Investitorilor S.A. Cod unic de

Inregistrare:18005590 din 03.10.2005, nr. Registrul Comertului: J40/16596/30.09.2005), Bucuresti, Sect.2, B-dul Carol. I, Nr. 34-36, Etaj. 3, Cam. 1-2, Tel: 40-21-3157348, Fax: 40-21-3157340, www.fond-fci.ro.

Obiectul serviciilor de investitii il constituie instrumentele financiare apartinand Clientilor, in timp ce fondurile banesti sunt mentinute de catre Banca in baza reglementarilor bancare, acesta din urma nefiind un serviciu financiar de investitii si astfel nefiindu-i aplicabile prevederile legislative MiFID II. Banca este membra a FGDB, care garanteaza deponentii in conturile bancare si depozite in limita unui plafon maxim reprezentand echivalentul in lei a 100.000 EUR echivalent in lei, per deponent per banca, atat pentru persoane fizice cat si pentru persoanele juridice, cu exceptiile si in limitele mentionate in legislatia in vigoare.

Cu privire la investitiile Clientilor in unitati de fond la fonduri de investitii pentru care Banca actioneaza ca distribuitor, RBRO informeaza Clientul cu privire la faptul ca:

- fondurile de investitii sunt exceptate de la schemele de compensare a investitorilor si nu ofera nicio garantie cu privire la recuperarea sumelor investite;
- investitiile in unitati de fond nu reprezinta sume disponibile in conturi bancare si nu sunt asigurate prin Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare.

Din perspectiva serviciilor de investitii furnizate de Banca, sunt compensate de Fondul de Compensare a Investitorilor conform legislatiei in vigoare, plasamentele in fondurile de investitii administrate de Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H, vizand instrumente financiare detinute intr-un cont global.

Aceste precizari sunt oferite numai pentru informarea Clientului, si nu au valoare de contract. FCI/ FGDB compenseaza investitorii numai in situatia in care Banca este in imposibilitatea de a returna instrumentele financiare sau sumele din conturi bancare sau de depozit apartinand Clientului.

IX.2. Pastrarea in siguranta a instrumentelor financiare

Banca asigura pastrarea in siguranta a instrumentelor financiare pe care le tine in custodie in contul Clientului si nu face uz de niciunul din respectivele instrumente financiare sau de drepturile ce decurg din acestea, in beneficiul sau sau al oricarei alte terte parti si nu transfera aceste instrumente financiare fara acordul expres al Clientului. Banca va asigura in mod permanent segregarea dintre instrumentele financiare detinute in numele Clientilor si instrumentele financiare detinute in nume si pe cont propriu. Banca va tine evidenta tuturor instructiunilor, operatiunilor, tranzactiilor si documentelor ce determina modificarea pozitiilor in cadrul contului de instrumente financiare ale Clientului.

Banca nu va incheia acorduri de operatiuni de finantare prin instrumente financiare folosind instrumentele financiare pe care le detine in numele Clientului, in conturile sale, sau in conturile globale administrate de o terta parte si nu va utiliza in vreun fel respectivele instrumente financiare fie in cont propriu, fie in contul altei persoane sau al altui Client al sau decat cu obtinerea acordului prealabil expres al Clientului, in limita aceluia acord si cu respectarea celorlalte cerinte legale aplicabile.

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, Bucuresti • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

Cu excepția oricăror prevederi contrare exprese agreeate în scris cu Clientul, Banca nu va permite ca oricare dintre instrumentele financiare deținute în numele Clientului să fie date cu împrumut unor terțe parti și Banca nu va permite contractarea de împrumuturi utilizând instrumentele financiare ale Clientului cu titlu de garanție. Condițiile operațiilor de dare sau luare de împrumuturi vor face obiectul unui contract separat. Legislația aplicabilă interzice utilizarea contractelor de garanție cu transfer de proprietate cu Clienți Retail, nici chiar cu acordul acestora.

Banca va separa instrumentele financiare aparținând Clienților de cele ale Bancii, iar aceste instrumente se vor înregistra în evidențele proprii în conturi separate de cele ale Bancii. Pentru instrumentele deținute în afara Uniunii Europene drepturile de care pot beneficia Clienții pot fi diferite. De asemenea, Banca va asigura separarea fondurilor banesti ale Clienților de cele proprii.

Banca menține conturi segregate pentru activele Clienților, care asigură identificarea separată a detinerilor acestora de cele ale Bancii sau ale custodelui global/sub-custodelui.

Pastrarea în siguranță a instrumentelor financiare care aparțin Clientului se face prin menținerea unui cont de instrumente financiare separat și segregat de conturile Bancii sau ale celorlalți Clienți ai Bancii, deschis în numele Clientului și care evidențiază drepturile în legătură cu instrumentele financiare.

Banca a desemnat Raiffeisen Bank International A.G., instituție de credit cu sediul în Am Stadtpark 9, 1030 Viena, Austria, înregistrată la Curtea Comercială din Viena (Handelsgericht Wien) sub nr. FN 122119 m, drept custode global (subcustode) pentru pietele externe. La selectarea custodelui global, Banca a urmărit respectarea de către custodele global a unor standarde similare celor proprii în ceea ce privește, printre altele, protejarea activelor clienților, condițiile de segregare a detinerilor, cadrul juridic aplicabil, inclusiv în situația insolvenței custodelui, reputația, capacitatea operațională și procesul de selecție a subcustozilor din pietele în care custodele global acționează indirect. Banca verifică anual îndeplinirea criteriilor care au stat la baza selecției custodelui global.

IX. 3. Conturi individuale și conturi globale

„Cont individual” înseamnă contul deschis în evidențele unui depozitar central în numele și pe seama unui proprietar de instrumente financiare și care este utilizat pentru evidențierea detinerilor unui proprietar de instrumente financiare.

„Contul global” înseamnă contul deschis în evidențele unui depozitar central în care sunt înregistrate instrumentele financiare aparținând mai multor clienți al căror custode este RBRO.

În măsura în care depozitarii centrali oferă această opțiune, Banca va putea deschide conturi individuale în numele Clienților, segregate astfel la nivelul depozitarului central. În situația în care Clientul solicită deschiderea unui cont individual, banca va întreprinde demersuri pentru deschiderea unui astfel de cont în numele Clientului în sistemele tuturor depozitarilor centrali la care acestuia i se oferă acces. Clientul este avertizat cu privire la faptul că nu toți depozitarii centrali, agenții custode terți sau sub-custozii oferă opțiunea deschiderii de conturi individuale, caz în care detinerile vor

putea fi evidentiata in conturi individuale segregate la nivelul depozitarului central in functie de optiunea disponibila.

Detinerile din conturile individuale deschise la nivelul depozitarului central vor fi evidentiata direct pe numele detinatorului, asociat cu cel al participantul la sistemul de decontare in care se solicita evidentiarea detinerilor in aceasta modalitate. In functie de solutia tehnica oferita de sistemul depozitarului central, aceasta optiune va putea asigura identificarea detinatorului contului direct de catre depozitarul central. In situatia in care instrumentele financiare ale Clientului sunt detinute in custodie de Banca la un tert custode sau sub-custode, Banca avertizeaza Clientul prin prezentul document cu privire la riscurile asociate detinerii in custodie de catre tert a instrumentelor financiare ale Clientului. Banca nu va fi tinuta raspunzatoare pentru nicio pierdere, raspundere, pretentie sau cost pe care Clientul le-ar putea avea urmare a unei incalcarii de catre orice sub-custode pe care l-ar putea desemna, cu respectarea unor criterii rezonabile de eligibilitate si monitorizare a sub-custozilor, cu exceptia cazului in care sub-custodele este afiliat al Bancii, caz in care Banca va accepta aceeasi raspundere pe care o asuma pentru propriile acte, omisiuni sau incalcarii.

In cazul insolventei tertei parti, este posibil pentru Client sa nu-si poata recupera toate activele.

De asemenea, Clientul este avertizat cu privire la faptul ca in cazul in care Banca tine activele Clientului in custodia unei tertei parti, aceasta le poate tine intr-un cont global pentru toti Clientii Bancii si, in cazul in care Banca sau orice tert isi incalca obligatiile sau intra in insolventa, si exista un deficit in contul global, este posibil ca acesta sa nu isi poata recupera toate activele.

Intr-o asemenea situatie este posibil ca prin prevederile legale aplicabile tarii in care tertul este inregistrat sa nu ii fie permisa identificarea si evidentiarea separata (prin segregare) a instrumentelor financiare fata de instrumentele financiare ale tertului, Clientilor tertului sau ale Bancii, caz in care tertul va putea sa pastreze si sa evidentieze instrumentele financiare ale Clientului, intr-un cont global, fiind posibil sa nu existe o protectie adecvata in ce priveste recuperarea de catre Client a instrumentelor financiare, asa cum ar fi existat daca instrumentele financiare erau evidentiata separat si detinute in custodie in jurisdicții din Uniunea Europeana. Pe cale de consecinta, Clientul este informat cu privire la faptul ca drepturile de care poate beneficia pot fi diferite in ceea ce priveste instrumentele financiare detinute in afara Uniunii Europene, iar prin prezentul document este avertizat in mod insistent ca este posibil pentru Client sa nu isi recupereze toate instrumentele financiare.

Banca a numit un **responsabil unic** in legatura cu protejarea instrumentelor financiare pastrate in custodie pentru Clienti. Responsabilul sus mentionat este notificat Autoritatii de Supraveghere Financiara si Bancii Nationale a Romaniei si are urmatoarele responsabilitati: i) evaluarea periodica a operatiunilor de custodie, pentru a asigura ca instrumentele financiare ale Clientilor sunt protejate impotriva riscului de pierdere sau distrugere; ii) urmareste ca in contractele si acordurile incheiate de banca cu Clientii in legatura cu serviciile de custodie (pastrare in siguranta) sunt introduse clauze referitoare la protejarea activelor Clientilor; iii) se asigura de respectarea cerintelor legale referitoare la protectia activelor, in acest scop avand acces la toate inregistrarile operationale aferente activitatii de custodie, precum si la evidentele, contractele si analizele efectuate in legatura cu activitatea de custodie pe pietele locale si externe; iv) se asigura ca Politica de grup referitoare la protejarea instrumentelor financiare ale Clientilor se aplica la nivel de Banca.

În cazul RBRO, obiectul serviciului de custodie îl constituie instrumentele financiare ale Clientilor, în timp ce fondurile banesti sunt menținute de către Banca în baza reglementărilor bancare, acesta din urmă nefiind un serviciu financiar de investiții și astfel nefiindu-i aplicabile prevederile legislative MiFID II.

Consecințele segregării activelor clienților de cele ale Bancii

Insolvența Bancii nu afectează drepturile Clientului asupra instrumentelor financiare proprietatea sa, indiferent dacă acestea sunt evidențiate într-un cont individual sau într-un cont global, astfel cum este descris la cap. IX.2 „Pastrarea în siguranță a instrumentelor financiare” din prezentul document. În schimb, pastrarea instrumentelor financiare în conturi individuale poate contribui la o identificare mai rapidă a instrumentelor financiare ale Clientului în cazul insolvenței Bancii.

În situația în care Clientul solicită evidențierea detinerilor la nivelul depozitarului central într-un cont individual, acesta va trebui să indice datele conturilor individuale contrapartidelor și să se asigure că acestea din urmă evidențiază detaliile conturilor individuale în sistemele proprii; întrucât reconcilierea zilnică cu depozitarul central se face la nivel de cont, costurile operării unui cont individual pot fi semnificativ mai mari decât în cazul în care contul individual este evidențiat doar în sistemele Bancii.

Pentru detalii despre costuri, vă rugăm să contactați Banca la adresa de e-mail custody@raiffeisen.ro sau telefonic la următoarele numere de telefon: 021.306.1289.

Acolo unde, data fiind natura prevederilor legale sau a practicii de piață dintr-o altă jurisdicție a Clientului, nu este posibil să se procedeze altfel, sau la instrucțiunea Clientului Profesional sau Contraparte Eligibilă, Banca poate înregistra instrumentele financiare ale Clientului și în numele Bancii sau în numele unei terțe părți (custode sau sub-custode).

X. Rapoarte către Clienți și autorități competente

X.1 Raportare către Clienți

X.1.1. Confirmări

Banca trimite Clientului o confirmare ce conține informațiile esențiale privind executarea tranzacțiilor la instrucțiunea Clientului.

X.1.2. Confirmarea transmisă Clientului de Retail sau Clientului Profesional

Banca îi va trimite acestuia o confirmare detaliată a tranzacției imediat ce este posibil, dar nu mai târziu de prima zi lucrătoare după executarea ordinului, sau, acolo unde Banca primește informațiile de la un tert, nu mai târziu de prima zi lucrătoare după primirea acestora. În același termen, Banca va transmite și o notificare cuprinzând detalii suplimentare ale tranzacției, cum ar fi suma totală a comisioanelor și costurilor percepute.

Indiferent de tipul de Client, confirmarea executării ordinului va fi transmisă în conformitate cu prevederile contractuale specifice. Confirmarea este considerată aprobată de către Client și nicio Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, București • Cod poștal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piețe de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

corectie ulterioara nu va putea fi admisa daca eventualele erori aparute nu sunt notificate Bancii de catre Client in termenul agreat prin contractele de produs.

Suplimentar fata de cele specificate mai sus, Banca va informa Clientul, oricand la cererea acestuia, cu privire la situatia executarii ordinului sau / a tranzactiei pe baza RQF (request for quote).

X.1.3. Rapoarte privind activele Clientilor si fondurile banesti

Banca va trimite Clientului cel putin anual sau trimestrial sau cu o alta frecventa conform reglementarilor aplicabile/prevederilor contractuale, un extras/ raport cu privire la instrumentele financiare apartinand Clientului pastrate in conturile Clientului deschise la Banca, astfel cum este cerut de reglementarile aplicabile, daca astfel de informatii nu au fost furnizate deja Clientului prin intermediul altei raportari periodice. In cazul in care Clientul solicita furnizarea extraselor/rapoartelor cu o frecventa mai mare decat cea prevazuta in contracte, Banca va putea furniza aceste rapoarte/ extrase suplimentare contra unui comision, suplimentar fata de cele care sunt percepute pentru transmiterea extraselor sau rapoartelor periodice pe care Banca este obligata sa le transmita Clientului in conformitate cu reglementarile aplicabile. Aceste extrase/ rapoarte vor fi furnizate pe un suport durabil, sau printr-un sistem online cu respectarea reglementarilor aplicabile.

Banca va respecta obligatiile impuse de reglementarile aplicabile referitoare la raportarea tranzactiilor incheiate cu Clientii, catre autoritatile competente sau locurile de tranzactionare.

X.2 Raportare catre autoritati

X.2.1 Mecanisme de raportare si publicare

In scopul asigurarii transparentei, MiFID II prevede infiintarea unor mecanisme de publicare si raportare a tranzactiilor cu instrumente financiare.

Pentru indeplinirea obligatiilor de publicare si raportare catre autoritatile competente, Banca poate transmite, fie direct, fie prin intermediul unei entitati de tip ARM (Approved Reporting Mechanism - mecanism de raportare aprobat), si/sau entitati de tip APA (Approved Publication Arrangement), informatii privind Clientii si tranzactiile acestora cu instrumente financiare.

X.2.2 Identificatorul National al Clientului - INC / National Customer Identifier (NCI)

Persoanelor fizice, in calitate de Clienti, le sunt atribuite identificatoare nationale. In functie de cetatenia fiecarei persoane, acest identificator national este compus din diferite date personale. Identificatorul national al Clientului este folosit de Banca in scop de raportare a tranzactiilor cu instrumente financiare catre autoritati/ mecanisme de raportare a datelor.

Va reamintim sa va actualizati datele in cazul in care au intervenit modificari de la ultima actualizare realizata cu Banca.

X.2.3 Codul de Identificare al Entitatii Juridice – LEI

Înainte de încheierea tranzacțiilor cu instrumente financiare, RBRO are nevoie de informații despre Codul de identificare al Entitatii Juridice (LEI), Banca folosind codul în scop de raportare a tranzacțiilor cu instrumente financiare către autorități/ mecanisme de raportare a datelor.

Codul LEI este un cod alfanumeric de 20 caractere, a cărui structură are la bază standardul ISO 17442 și constituie un identificator unic pentru entitățile implicate în tranzacțiile financiare. Operațiunile de implementare și administrare a bazei globale de date LEI (Global LEI System) sunt realizate de GLEIF - Fundația globală non-profit a codurilor LEI.

Lipsa codului LEI conduce la imposibilitatea efectuării tranzacțiilor cu instrumente financiare de către persoanele juridice.

Clientii care nu dețin un /LEI sunt rugați să-l solicite la unele din agențiile de alocare sau prin intermediul Depozitarului Central (http://www.depozitarulcentral.ro/home/despre_noi/AlocareCoduriLEI.aspx).

Informații cu privire la acest proces și cu privire la solicitarea inițială, precum și costurile de prelungire anuală le puteți regăsi la Fundația Globală privind Codul de Identificare al Entitatii Juridice: <https://www.gleif.org/en/about-lei/how-to-get-an-lei-find-lei-issuing-organizations>.

LEI RBRO este 549300RFKNCOX56F8591.

X.2.4 Factorul de Decizie

În cazul în care un Client dorește să autorizeze o companie terță sau o persoană fizică să ia deciziile de investiții în numele său, RBRO trebuie să colecteze și să raporteze detaliile acelei entități sau persoane fizice, așa-numitul Factor de Decizie, în raportul aferent tranzacției.

Dacă va aflați în această situație, vă rugăm să luați legătura cu Responsabilul de Client personal și să solicitați formularul relevant.

Cu excepția cazului în care se completează informația relevantă, RBRO va considera că nu ați acordat mandatul de luare a deciziilor de investiții unui terț de parte.

XI. Conflicte de interes

Banca are obligația legală de a acționa în interesul Clientilor și în acest scop trebuie să dispună de mecanisme eficiente pentru **a preveni apariția situațiilor în care anumite conflicte ar putea să afecteze interesele Clientilor**. Banca a dezvoltat proceduri interne de prevenire a posibilelor surse de conflict de interes, între Banca și Clientii proprii, între angajații proprii și Clienti, respectiv între Clientii Bancii etc., precum și politici de administrare a conflictelor, astfel încât interesele Clientilor să nu fie afectate.

În vederea evitării pe cât posibil a unor astfel de conflicte de interes, Banca are departamente cu responsabilități clar definite în acest sens.

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, București • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piețe de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

În baza acestor proceduri, Banca are obligația ca în cazul în care nu se poate evita conflictul de interese, să notifice Clientul cu privire la natura și sursa conflictului de interese existent și să obțină acordul acestuia, înainte de a-i fi furnizate servicii de investiții financiare. Banca va păstra dovada scrisă sau înregistrată ca s-a procedat astfel.

În ceea ce privește posibilele conflicte de interese ce pot apărea între Banca și Clienti amintim următoarele tipuri de conflicte de interese pe care Banca le administrează:

- conflicte/ posibile conflicte între Banca, inclusiv administratori, salariați sau agenți sau orice persoană aflată direct sau indirect în poziție de control față de Banca și Clienti;
- conflicte/ posibile conflicte ce pot să apară în urma relațiilor Bancii cu emitentii de instrumente financiare, prin participare în cadrul consiliilor de supraveghere/administrație sau a comitetelor de avizare ale emitentilor de instrumente financiare, în calitate de Clienti ai Bancii; atunci când Banca participă la emiterea de instrumente financiare ale emitentului în cauză, este creditorul sau garantul emitentului de instrumente financiare, participă la elaborarea analizei financiare a emitentului de instrumente financiare, efectuează/obține plăți către/de la emitentul de instrumente financiare; a inițiat relații de cooperare cu emitentul de instrumente financiare sau operează direct sau indirect asocieri mixte împreună cu emitentul de instrumente financiare.

Informații complete despre procedurile Bancii de prevenire și gestionare a posibilelor conflicte de interese pot fi obținute pe pagina de internet a Bancii <https://www.raiffeisen.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/mifid.html>. La cererea scrisă a Clientului, Banca va furniza detalii suplimentare privind politica privind conflictele de interese (pe e-mail).

XII. Stimulente

Stimulentele reprezintă orice beneficii nepecuniare și pecuniare inclusiv comisioane platite/acordate către sau primite/acordate de terțe parti în legătură cu furnizarea unui serviciu de investiții (principal sau auxiliar). Exemple de astfel de stimulente pecuniare sunt, în primul rând, comisioanele de tip upfront (cunoscute și sub forma de abonament sau avans), comisioane de tip trailer fee și taxe de rascumpărare primite de la producătorii de instrumente financiare, cum ar fi societățile de administrare a investițiilor.

Banca adoptă toate măsurile corespunzătoare pentru a detecta și pentru a preveni conflictele de interese care apar în legătură cu plata/primirea de stimulente către/de la terți sau de remunerarea proprie și de alte structuri de stimulente.

Banca transferă asupra Clientilor toate onorariile, comisioanele sau beneficiile pecuniare primite de la terți în legătură cu serviciile efectuate, cu excepția celor care sporesc calitatea serviciilor furnizate Clientilor. Banca și salariații săi pot să primească și să rețină beneficii nepecuniare minore de la terțe parti (de exemplu, de la societăți de administrare a investițiilor) în legătură cu serviciile de investiții furnizate cum ar fi seminarii, prezentări, programe de pregătire, servicii de asistență tehnică, materiale informative, campanii de informare etc., care se referă la îmbunătățirea calității serviciilor oferite de Banca și care nu generează conflicte de interese ale Bancii cu Clientii.

Informatii suplimentare pot fi furnizate Clientului pe baza de cerere scrisa transmisa Bancii in orice agentie/unitate a Bancii.

XII.1 Stimulente platite Bancii pentru prestarea de servicii de investitii financiare

In ceea ce priveste implementarea serviciilor de investitii financiare in concordanta cu cel mai bun interes al tuturor partilor implicate, Banca doreste sa sublinieze faptul ca, potrivit relatiilor contractuale existente cu terte parti, Banca primeste stimulente pecuniare. Informatii cu privire la valoarea exacta se vor regasi in documentele specifice fiecarui serviciu de investitii accesat de Clienti.

Banca nu primeste si nu retine in mod direct sau indirect stimulente aferente activitatii de executare a ordinelor/cotatiilor Clientilor sai de la locul de tranzactionare prin care executa ordinele acestora si/ sau de la alte institutii financiare care sunt implicate in executarea ordinelor/ furnizarea de cotatii Clientilor (inclusiv Raiffeisen Bank International A.G.).

XIII. Comisioane, marje, tarife, taxe si impozite asociate tranzactiilor cu instrumente financiare

XIII.1 Comisioane

Pentru fiecare serviciu furnizat, Banca va percepe de la Client comisioanele, marje, tarifele si taxele datorate de Client, in conformitate cu listele de comisioane si tarife utilizate de Banca si aplicabile fiecarei tranzactii sau serviciu, pentru locul (de tranzactionare)/de executare sau pe care se tranzactioneaza instrumentul financiar sau activul in cauza, asa dupa cum acestea sunt mentionate in documentatia contractuala incheiata intre Banca si Client, in prospect, KID („**Key information document / Document cu informatii esentiale**”), in orice alt document referitor la unul sau mai multe instrumente financiare, tranzactii sau servicii sau, dupa cum acestea sunt afisate la sediile Bancii si/sau publicate pe pagina de internet a Bancii. Aceste comisioane, costuri si speze pot include orice taxa pe valoare adaugata, costuri sau comisioane tranzactionale, taxe de inregistrare, alte datorii, costuri si cheltuieli platibile sau platite de Banca, in numele Clientilor sau in numele Bancii, in legatura cu serviciile de tranzactionare aferente instrumentelor financiare sau cu alte servicii furnizate de Banca Clientilor, astfel cum sunt reflectate in confirmari sau in alte documente contractuale.

Pretul total ce va fi platit de catre Clienti si, daca este cazul, cursul de schimb aplicabil, precum si modalitatile de plata vor fi stabilite in contractul specific de prestare de activitati si servicii de investitii financiare ce se va incheia intre Banca si Client. De asemenea, Banca aduce la cunostinta Clientului ca este posibil sa apara (orice) alte costuri, inclusiv taxe in legatura cu o tranzactie cu instrumente financiare sau cu un serviciu furnizat de catre Banca, insa orice astfel de cost, taxa sau orice alta suma astfel datorata nu se incaseaza de Banca (pentru profitul sau) si nici nu se va plati de catre aceasta, fiind suportate de catre Client.

Conform reglementarilor aplicabile, Banca va informa din timp Clientul despre costurile si comisioanele aferente serviciului furnizat si va respecta cerintele privind dezvaluirea ex-ante (anticipat) si ex-post (post factum) a acestora, daca si in masura in care sunt aplicabile. Atunci cand calculeaza costurile si cheltuielile pe baza ex-ante, RBRO utilizeaza costurile suportate efectiv ca substituent pentru costurile si cheltuielile preconizate. In cazul in care costurile efective nu sunt disponibile, RBRO face estimari rezonabile ale acestor costuri. RBRO revizuieste ipotezele ex-ante pe baza experientei rezonabile si opereaza o ajustare a acestor ipoteze, daca este necesar.

Banca furnizeaza informatii ex-post anuale cu privire la toate costurile si cheltuielile aferente atat instrumentului financiar, cat si activitatii/serviciului de investitii, in cazul in care aceasta a recomandat sau a distribuit instrumentul financiar sau si in cazul in care are sau a avut o relatie permanenta cu Clientul respectiv in cursul anului. Aceste informatii se bazeaza pe costurile suportate si sunt furnizate in mod personalizat. Astfel de informatii agregate pot fi furnizate cu privire la costurile si cheltuielile aferente serviciilor de investitii si instrumentelor financiare, alaturi de orice raportare periodica adresata Clientilor.

Comisioanele si taxele percepute de catre institutiile pietei (depozitari centrali), de A.S.F. si de B.N.R. pentru operatiunile derulate pe pietele financiare sunt disponibile pe paginile de internet ale acestora: www.depozitarulcentral.ro, www.asfromania.ro, www.bnro.ro.

XIII.2 Impozite

In cazurile prevazute de Legea 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare, Banca va calcula, retine si vira catre bugetul de stat impozitul pe castigul realizat de Clienti din transferul titlurilor de valoare, altele decat partile sociale si valorile mobiliare in cazul societatilor inchise.

In calitate de intermediar, Banca va solicita organului fiscal din Romania codul de identificare fiscala pentru persoana fizica nerezidenta care nu detine acest numar. De asemenea, Banca va depune pana la data de 28 februarie inclusiv a fiecarui an, pentru anul anterior, la organul fiscal competent, o declaratie informativa privind totalul castigurilor/pierderilor, pentru fiecare contribuabil. Banca va pune la dispozitia Clientului rapoartele necesare calcularii si raportarii veniturilor obtinute din instrumentele financiare in legatura cu care Banca a actionat ca intermediar, in conformitate cu procedurile fiscale aplicabile.

RBRO nu acorda consultanta privind tratamentul fiscal al tranzactiilor cu instrumente financiare.

In vederea indeplinirii obligatiilor fiscale, Clientul, persoana fizica sau juridica nerezidenta, trebuie sa-si numeasca un reprezentant fiscal/persoana imputernicita legal in Romania si sa prezinte certificat de rezidenta fiscala emis de autoritatea fiscala din statul sau de rezidenta.

XIV. Cercetarea de investitii

Cercetarea de investitii reprezinta cercetarea sau alte informatii care recomanda sau sugereaza o strategie de investitii, explicit sau implicit, privind unul sau mai multe instrumente financiare sau

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, Bucuresti • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: R00NRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

emitentii de instrumente financiare, inclusiv orice opinie cu privire la valoarea sau pretul prezent sau viitor al acestor instrumente, pentru canalele de distributie sau pentru public si in legatura cu care sunt indeplinite urmatoarele conditii:

- a. cercetarea sau informatia este descrisa ca fiind cercetare de investitii sau in termeni similari sau este prezentata in alt mod ca o explicatie obiectiva sau independenta a aspectelor cuprinse in recomandare; si
- b. daca recomandarea in cauza a fost facuta de o firma de investitii unui Client, iar recomandarea nu constituie furnizare de servicii de consultanta pentru investitii.

In baza prevederilor MiFID II, Banca presteaza servicii de cercetare care reprezinta beneficii nepecuniare minore ce se primesc in mod gratuit de catre Client.

Clientii, persoane juridice, care utilizeaza rapoartele de analiza primite de Banca in scop profesional, respectiv pentru a desfasura servicii de investitii principale sau auxiliare, si pentru care serviciul oferit de Banca nu reprezinta un beneficiu nepecuniar minor conform propriei evaluari, au obligatia de a notifica Banca in acest sens.

XV. Produsele de investitii individuale structurate si bazate pe asigurari (PRIIP)

Produsele de investitii individuale structurate si bazate pe asigurari (denumite in continuare „PRIIP”) reprezinta instrumente financiare complexe, asa cum sunt acestea definite in Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare, in care quantumul platibil investitorului individual este expus fluctuatiilor ca urmare a expunerii la valori de referinta sau la performanta unuia sau mai multor active care nu sunt cumparate direct de investitorul individual. Exemple de produse PRIIP sunt certificatele structurate, anumite obligatiuni corporative sau instrumentele financiare derivate.

Conform prevederilor legale in vigoare, RBRO, in calitate de producator de produse PRIIP, are obligatia sa elaboreze un document cu informatii esentiale (cunoscut sub denumirea de „**KID**” - „**Key Information Document**”), reglementat de Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 privind documentele cu informatii esentiale referitoare la produsele de investitii individuale structurate si bazate pe asigurari, cu privire la produsele pe care le creeaza. RBRO, in calitate de distribuitor de produse PRIIP, are obligatia de a pune KID-ul la dispozitia investitorilor, inainte ca produsul sa fie oferit spre vanzare clientilor de retail.

KID-ul ofera informatii esentiale referitoare la produsul de investitii ales: la natura si caracteristicile produsului, inclusiv la posibilitatea de a pierde capital, costurile si profilul de risc al produsului, informatii relevante cu privire la performanta potentiala a produsului si alte informatii specifice care pot fi necesare pentru intelegerea caracteristicilor diferitelor tipuri de instrumente financiare.

Documentul cu informatii esentiale este pus la dispozitia Clientului in mod gratuit.

KID-ul se furnizeaza Clientilor pe un Suport durabil sau prin intermediul site-ului Bancii. Banca comunica Clientului link-ul catre microsite-ul unde se gaseste documentul cu informatii esentiale, in

cuprinsul prezentului document: <https://www.raiffeisen.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/priips.html>, cat si in cuprinsul contractelor specifice, via e-mail, sau folosind alte mijloace electronice de comunicare la distanta agreeate cu Clientul.

Daca documentul cu informatii esentiale este pus la dispozitia Clientului utilizand un alt suport durabil decat hartia, Banca furnizeaza, la cererea scrisa a Clientului depusa in oricare dintre unitatile Bancii, un exemplar pe suport hartie.

Va rugam sa aveti in vedere ca, in ciuda prevederilor legale in vigoare, pot exista producatori de PRIIP care sunt in curs de publicare a KID-ului pentru produsele lor. RBRO va sfatuieste ca intotdeauna sa accesati KID-ul aferent unui instrument financiar PRIIP cu suficient timp inainte de a incheia o tranzactie.

XVI. Control intern/Functia de Conformitate. Solutionarea reclamatilor

Pentru supravegherea respectarii de catre Banca si personalul acesteia a legislatiei aferente furnizarii de activitati/servicii de investitii financiare, Banca a constituit Echipa Servicii Financiare & MAD in cadrul Departamentului Investigatii Antifrauda, Anticoruptie si Servicii Financiare, ai carei reprezentanti sunt notificati catre Autoritatea de Supraveghere Financiara. Detalii complete de contact ale departamentului sunt prezentate in Anexa 1 la prezentul document.

De asemenea, Banca a instituit si o procedura interna pentru solutionarea reclamatilor, in conformitate cu reglementarile aplicabile. Eventualele reclamatii cu privire la serviciile prestate de Banca pot fi adresate de catre Clienti, direct sau prin posta, la sediul central (social), in agentiile Bancii, prin intermediul Raiffeisen Online, prin formularele specifice de pe website-ul Bancii, prin e-mail la adresa centrala@raiffeisen.ro sau prin Call Center la numarul de telefon *2000. Detalii privind canalele prin care puteti adresa eventuale reclamatii aferente activitatilor/ serviciilor de investitii financiare sunt disponibile pe website-ul Bancii, accesand urmatorul link <https://www.raiffeisen.ro/wps/wcm/connect/98efc54c-8f29-47b5-8854-93825d41fdbd/201707-Informatii-privind-rezolvarea-sesizarilor-primite-de-Raiffeisen-Bank.pdf?MOD=AJPERES&CVID=>.

Raspunsul Bancii cu privire la obiectul reclamatiei va fi oferit in scris, in maxim 30 de zile de la inregistrarea reclamatiei, indiferent daca solutia este favorabila sau nefavorabila Clientului. In cazul in care este necesara o analiza mai amanuntita, Clientul va primi o adresa in care va fi instiintat asupra cauzelor intarzierii si durata maxima/termenul in care va primi raspunsul final (acest nou termen nu va depasi cu mai mult de 15 zile termenul de 30 de zile de la inregistrarea petitei).

Eventualele neintelegeri/litigii dintre Client si Banca vor fi solutionate pe cale amiabila.

In ipoteza in care disputele dintre Banca si Client nu au putut fi solutionate in urma unei reclamatii prezentate direct de catre acesta Bancii si in situatia in care Clientul persoana fizica are, potrivit legii, si calitatea de consumator, acesta are dreptul de a apela si la solutionarea alternativa a unui litigiu la una din urmatoarele entitati in conformitate cu competentele lor:

- i. **Centrul de Solutionare Alternativa a Litigiilor din Domeniul Bancar (CSALB)**, cu sediul in municipiul Bucuresti, Str. Sevastopol 24, et. 2, sector 1, cod postal 10992, Romania, telefon 021 9414, adresa site internet www.csalb.ro.
- ii. **Entitatea de Solutionare Alternativa a Litigiilor in Domeniul Financiar Nonbancar – SAL-Fin**. Entitatea de Solutionare Alternativa a Litigiilor in Domeniul Financiar Nonbancar – SAL-Fin a fost infiintata prin Ordonanta Guvernului nr. 38/2015 privind solutionarea alternativa a litigiilor dintre consumatori si comercianti si prin Regulamentul nr. 4/2016 privind organizarea si functionarea Entitatii de Solutionare Alternativa a Litigiilor in domeniul financiar nonbancar, este o entitate juridica autonoma, guvernamentala, apolitica, fara scop lucrativ, de interes public, cu personalitate juridica, in scopul asigurarii accesului consumatorilor din domeniul financiar nonbancar la solutionarea, prin proceduri de solutionare alternativa a litigiilor, a litigiilor dintre acestia si profesionistii supravegheati/reglementati de Autoritatea de Supraveghere Financiara.

Astfel, SAL-Fin este abilitat sa organizeze si sa administreze solutionarea, prin mijloace alternative, a litigiilor din domeniul financiar-nonbancar dintre consumatori si profesionistii supravegheati/reglementati de Autoritatea de Supraveghere Financiara. SAL – Fin, cu sediul in Bucuresti, Splaiul Independentei nr. 15, sector 5, cod postal 050092 si poate fi contactat la numarul de telefon 0800 825 627 si la adresa Internet <http://www.salfin.ro/>.

Prezentul document face parte integranta din contractul cadru de prestari servicii si activitati de investitii, completandu-l corespunzator.

RBRO nu isi asuma nici o raspundere pentru operatiunile efectuate in afara cadrului descris in cadrul acestui Document de prezentare.

_____
Locatie, data

_____
Nume Client

_____
Semnatura Client

_____
Nume reprezentant banca
Semnatura reprezentant banca

_____
¹Semnatura Clientului este necesara doar la inmanarea documentului pe suport de hartie pentru luare la cunostinta. In situatia in care documentul se transmite pe un alt suport durabil decat hartia/se afiseaza pe site, nu este necesara semnatura Clientului.

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, Bucuresti • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

Anexa 1**Date de contact ale Raiffeisen Bank S.A.**

<p>Servicii de tranzactionare instrumente financiare (instrumente financiare cu venit fix, instrumente financiare derivate, certificate, actiuni)</p> <p>Servicii furnizate in baza deciziei A.S.F. nr. A/75/30.01.2014, modificata prin Decizia A.S.F. nr. A/239/27.03.2014 si prin Decizia nr. 449/28.03.2019, Banca fiind inscrisa in Registrul Public al A.S.F. sub nr. PJR01INCR/400009/27.06.2006.</p> <p>Serviciul consta in intermedierea instrumentelor si produselor financiare tranzactionate pe piete reglementate si pe alte piete decat pietele reglementate (respectiv pe o piata de tip SMT sau SOT, in afara unui loc de tranzactionare). Banca nu actioneaza prin intermediul agentilor delegati.</p> <p>Serviciile sunt oferite prin intermediul Departmentului Vanzari Piete de Capital, Departamentului Tranzactionare Piete de Capital si Departamentului Servicii Titluri, care isi desfasoara activitatea la sediul Bancii din Bucuresti sector 1, Cladirea de Birouri FCC, Calea Floreasca nr. 246D, etaj 2.</p> <p><u>Date de contact:</u> <u>Simona-Anca Turiga, Manager Departament Vanzari Piete de Capital / Tranzactii pe conturile clientilor</u> <u>Doru-Dumitru Gavrilă, Director Directia Tranzactionare si Vanzari Piete de Capital / Administrarea tranzactiilor pe Proprietary Book</u> Telefon: +4 021.306.1991; +4 021.306.4600 E-mail: treasury.sales@raiffeisen.ro</p>	<p>Servicii de custodie</p> <p>Servicii furnizate in baza deciziei A.S.F. nr. A/75/30.01.2014, modificata prin Decizia A.S.F. nr. A/239/27.03.2014 si prin Decizia nr. 449/28.03.2019, Banca fiind inscrisa in Registrul Public al A.S.F. sub nr. PJR01INCR/400009/27.06.2006.</p> <p>Serviciul consta in decontarea si pastrarea in siguranta a instrumentelor financiare in contul Clientilor.</p> <p>Serviciile sunt oferite prin intermediul Departamentului Servicii Titluri care isi desfasoara activitatea la sediul secundar al Bancii din Bucuresti sector 1, Cladirea de Birouri FCC, Calea Floreasca nr. 246D, etaj 2.</p> <p><u>Date de contact:</u> <u>Andrei Mezdrea</u> <u>Manager, Departament Servicii Titluri</u> Telefon: +4 021.306.1289 E-mail: custody@raiffeisen.ro</p>
---	---

<p><u>Andrei Mezdrea</u> <u>Manager, Departament Servicii Titluri</u> Telefon: +4 021.306.1289 E-mail: brokeraj@raiffeisen.ro</p>	
<p>Servicii de distributie de unitati de fond locale</p> <p>Servicii furnizate in baza deciziei A.S.F. nr. A/75/30.01.2014, modificata prin Decizia A.S.F. nr. A/239/27.03.2014 si prin Decizia nr. 449/28.03.2019, Banca fiind inscrisa in Registrul Public al A.S.F. sub nr. PJR24DIST/400009/01.03.2016, in calitate de distribuitor.</p> <p>Serviciul consta in distributia unitatilor de fond ale fondurilor administrate de S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A.</p> <p>Serviciile sunt oferite prin intermediul agentilor Raiffeisen Bank, iar procesul este administrat de catre Departamentul Dezvoltare Business si Optimizare Service Retea, care isi desfasoara activitatea la sediul principal al Bancii din Bucuresti sector 1, Cladirea de Birouri FCC, Calea Floreasca nr. 246D, etaj 4.</p> <p><u>Date de contact:</u> <u>Andrei Mezdrea – Manager Departament Servicii Titluri – Responsabil Produs</u> Telefon: +4 021.306.1289 E-mail: andrei.mezdrea@raiffeisen.ro</p> <p><u>Valentin Costescu - Manager Departament Dezvoltare Business si Optimizare Service Retea,</u> <u>– Responsabil Distributie</u> Telefon: +40.731.28.00.94 E-mail: valentin.costescu@raiffeisen.ro</p>	<p>Servicii de distributie de unitati de fond externe</p> <p>Servicii furnizate in baza Deciziei A.S.F. nr. 517/01.03.2016, fiind inscrisa in Registrul Public al A.S.F. cu nr. PJR24DIST/400009 in calitate de distribuitor.</p> <p>Serviciile furnizate constau in distributia fondurilor externe si asigurarea suportului pentru decontarea operatiunilor de subscriere/rascumparare vanzare de unitati de fond ale fondurilor de investitii administrate de societati de administrare a investitiilor externe in temeiul contractelor de distributie/agent de plata semnate intre Banca si respectivii administratori, precum si a acordului incheiat intre autoritatile competente din statele membre UE. Serviciile se ofera prin intermediul Departamentului Servicii Titluri, care isi desfasoara activitatea la sediul secundar al Bancii din Bucuresti sector 1, Cladirea de Birouri FCC, Calea Floreasca nr. 246D, etaj 2.</p> <p><u>Date de contact</u> <u>Andrei Mezdrea</u> <u>Manager, Departament Servicii Titluri</u> Telefon: +4 021.306.1289 E-mail: custody@raiffeisen.ro</p>
<p>Servicii de Investment Banking</p> <p>Servicii furnizate in baza deciziei A.S.F. nr. A/75/30.01.2014, modificata prin Decizia A.S.F. nr. A/239/27.03.2014 si prin Decizia nr. 449/28.03.2019, Banca fiind inscrisa in Registrul Public al A.S.F. sub nr. PJR01INCR/400009/27.06.2006.</p>	<p>Servicii de cercetare de investitii</p> <p>Servicii furnizate in baza deciziei A.S.F. nr. A/75/30.01.2014, modificata prin Decizia A.S.F. nr. A/239/27.03.2014 si prin Decizia nr. 449/28.03.2019, Banca fiind inscrisa in Registrul</p>

<p>Serviciile constau in asistenta acordata companiilor, inclusiv in vederea listarii si/ sau post listare (prin intermediul serviciilor de <i>subscriere de instrumente financiare si/sau plasarea de instrumente financiare cu angajament ferm sau plasarea de instrumente financiare fara angajament ferm</i>), respectiv in consultanta M&A (prin intermediul serviciilor de <i>consultanta furnizata intreprinderilor in ceea ce priveste structura capitalului, strategia industriala si aspectele conexe; consultanta si servicii in materie de fuziuni si de achizitie de intreprinderi</i>).</p> <p>Serviciile sunt oferite prin intermediul Departamentului Investment Banking care isi desfasoara activitatea la sediul secundar al Bancii din Bucuresti sector 1, Cladirea de Birouri FCC, Calea Floreasca nr. 246D, etaj 2.</p> <p><u>Date de contact:</u> <u>George Mucibabici, Manager, Departament Investment Banking</u> Telefon: +4 021.306.4900 E-mail: investmentbanking@raiffeisen.ro</p>	<p>Public al A.S.F. sub nr. PJR01INCR/400009/27.06.2006.</p> <p>Serviciile constau in intocmirea si distribuirea unor rapoarte de cercetare macroeconomica si sectoriala sau alta forma de recomandare generala.</p> <p>Serviciile se ofera prin intermediul Directiei Cercetare Economica si Sectoriala care isi desfasoara activitatea la sediul secundar al Bancii din Bucuresti sector1, Cladirea de Birouri FCC, Calea Floreasca nr. 246 D, etaj 2.</p> <p><u>Date de contact:</u> <u>Ionut Dumitru, Director Directie Cercetare Economica si Sectoriala</u> Telefon:+4 021.306.3144; +4 021.306.3145 E-mail: raiffeisen.research-romania@raiffeisen.ro</p>
	<p>Serviciul de consultanta de investitii</p> <p>Servicii furnizate in baza deciziei A.S.F. nr. A/75/30.01.2014, modificata prin Decizia A.S.F. nr. A/239/27.03.2014 si prin Decizia nr. 449/28.03.2019, Banca fiind inscrisa in Registrul Public al A.S.F. sub nr. PJR01INCR/400009/27.06.2006.</p> <p>Serviciile constau in furnizarea de recomandari de investitii pentru Clientii PF incadrati in segmentele Elite si FWR ale Bancii.</p> <p>Serviciile sunt oferite prin intermediul Directiei Private Banking si Premium Invest, situata in Bucuresti, Sector 1, Str. Roma, nr. 37.</p> <p><u>Date de contact:</u> <u>Oana – Valentina Gavrilă - Retail Chief Investment Officer – Directia Private Banking si Premium Invest</u> E-mail: fwr@raiffeisen.ro</p>

Telefon: +4 021.306.7777

Functia de Conformitate**Echipa Servicii Financiare & MAD / Departament Investigatii Antifrauda, Anticoruptie si Servicii Financiare/ Directia Conformitate****Date de contact:****Roxana Paunescu, Manager**

Telefon: +4 021.306.4085

E-mail: conformitate_servicii_financiare@raiffeisen.ro**Anexa 2****Informatii privind clasificarea Clientilor**

Conform definitiilor prevazute in MFID II, Clientii se clasifica din punctul de vedere al protectiei oferite de catre Banca in urmatoarele 3 categorii:

- **Clienti Retail**
- **Clienti Profesionali**
- **Clienti Contraparti Eligibile.**

Client Retail

Clientii Retail beneficiaza de cel mai inalt grad de protectie privind cerintele de informare, evaluare, transparenta si comunicare, Banca furnizand acestora toate informatiile menite sa ii ajute sa inteleaga natura si riscurile ce decurg din serviciile/ activitatile, investitiile sau strategia Bancii.

Intra in aceasta categorie toate persoanele fizice, precum si persoanele juridice care nu indeplinesc criteriile pentru a fi clasificate ca si Clienti Profesionali sau Contraparti Eligibile.

Clientii Retail au, printre altele, urmatoarele beneficii:

- de a-i fi oferite cele mai multe informatii despre Banca, serviciile Bancii si investitiile Clientului (cum ar fi o detaliere a costurilor, stimulentele, daca este cazul);
- parcurge cu Banca testul de oportunitate, respectiv Banca evalueaza daca Clientul detine suficiente cunostinte si experienta pentru a intelege riscurile asociate instrumentelor financiare si/sau serviciilor furnizate;
- in cazul in care Clientul Retail, persoana fizica, acceseaza servicii de consultanta de investitii, Banca parcurge cu acesta si testul de adecvare, respectiv evalueaza daca recomandarea personala este adecvata obiectivelor Clientului si profilului sau investitional;
- in respectarea obligatiei privind cea mai buna executare, Banca va trebui sa acorde cea mai mare atentie costurilor totale ale tranzactiei suportate de catre Clientii Retail;
- de a fi informat cu precizie de catre Banca despre orice impediment care poate afecta executarea corecta a ordinului;

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, Bucuresti • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

- de a avea mai multe drepturi la compensarea pierderilor (in cazul exceptional in care Banca intra in insolventa), in conformitate cu orice scheme de compensare a investitorilor;
- de a primi informatii detaliate privind riscurile legate de produsele sau serviciile/ activitatile accesate de Client.

Client Profesional

- Clientii Profesionali vor parcurge testul de oportunitate, respectiv Banca evalueaza daca Clientul detine suficiente cunostinte si experienta pentru a intelege riscurile asociate instrumentelor financiare si/sau serviciilor furnizate.

Clienti Retail care pot fi clasificati ca si Clienti Profesionali

In afara Clientilor care sunt considerati Clienti profesionali prin definitie, urmatoarele categorii de Clienti retail pot solicita incadrarea in categoria Clientilor profesionali, cu conditia respectarii unor cerinte specifice: organismele din sectorul public, autoritatile publice locale, municipalitatile.

De asemenea, Clientii Retail, cu exceptia persoanelor fizice, pot solicita sa fie tratati ca si Clienti Profesionali, daca detin competente si cunostinte necesare. In acest sens, Banca verifica daca Clientul Retail (fie reprezentantul persoana fizica al unui Client persoana juridica care nu se incadreaza in marile intreprinderi care intrunesc doua dintre cele trei criterii referitoare la situatiile financiare, fie reprezentantul organismelor din sectorul public, autoritatilor publice locale, municipalitatilor) indeplineste cel putin doua din urmatoarele trei criterii:

- Clientul a efectuat in medie 10 tranzactii de o marime semnificativa (in valoare de peste 50.000 EUR pe tranzactie) pe trimestru in ultimele 4 trimestre anterioare pe piata respectiva;
- valoarea portofoliului de instrumente financiare al Clientului, definit ca fiind compus din depozite bancare si instrumente financiare, depaseste 500 000 EUR;
- Clientul activeaza de cel putin un an sau a activat timp de cel putin un an in sectorul financiar intr-o pozitie de profesionist care necesita o cunoastere a tranzactiilor sau a serviciilor in cauza.

Banca nu clasifica Clienti persoane fizice in categoria Clientilor Profesionali la cerere, pentru a le putea acorda gradul maxim de protectie din punct de vedere MiFID II.

Banca evalueaza, si prin intermediul **testului de oportunitate**, cerintele pentru clasificarea tipurilor de Clienti mentionati anterior in categoria Clientilor Profesionali. Clientul notifica in scris Bancii optiunea sa de a fi considerat Client Profesional, in general, pentru toate tipurile de servicii de investitii si pentru toate tranzactiile.

Banca nu clasifica Clientul doar in baza declaratiei acestuia, ci solicita documente justificative pentru incadrarea Clientilor ca Profesionali la cerere. Daca documentele furnizate nu dovedesc indeplinirea criteriilor aferente, Banca va clasifica Clientul respectiv drept Retail. In plus, prin reclasificare, Clientul isi asuma riscurile ce deriva din renuntarea la protectia oferita de clasificarea lui ca si Client Retail.

Clientii Profesionali au obligatia de a informa Banca in legatura cu orice modificare ce le poate afecta clasificarea. La reevaluarea periodica, daca Banca constata ca un Client nu mai indeplineste

conditiile initiale pe baza carora a fost considerat Client Profesional prin definitie, Banca va initia procedurile de reclasificare a Clientului.

Clientii Profesionali beneficiaza de protectie mai redusa decat Clientii Retail, in special:

- este posibil sa primeasca mai putine informatii despre Banca, serviciile Bancii si investitiile Clientului;
- pentru Clientul Profesional, in aplicarea Politicii Bancii privind cea mai buna executie a ordinelor, Banca nu are obligatia de a considera costurile totale ale tranzactiei ca fiind cel mai important factor in executarea ordinelor de tranzactionare si pentru obtinerea celui mai bun rezultat posibil;

Clientii incadrati initial in categoria Clientilor Profesionali au optiunea de a solicita Bancii sa fie reincadrati in categoria Clientilor Retail sau in categoria clientilor contraparte eligibila (cu conditia indeplinirii cerintelor prevazute la capitolul 2.1.1.1).

Client Contraparte Eligibila

Contrapartile Eligibile sunt entitatile autorizate sau reglementate sa opereze pe pietele financiare, cum ar fi:

- firmele de investitii;
- institutiile de credit;
- societatile de asigurari;
- OPCVM si societatile de administrare ale acestora;
- fondurile de pensii si societatile de administrare a acestora;
- alte institutii financiare autorizate si reglementate in conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau cu dreptul intern al unui alt stat membru;
- guvernele nationale si serviciile/structurile stabilite conform dreptului intern al fiecarui stat, inclusiv organismele publice insarcinate cu gestionarea datoriei publice la nivel național;
- bancile centrale si organizatiile supranationale.

Contrapartile Eligibile beneficiaza de un nivel de protectie mai scazut fata de Clientii Profesionali si Clientii Retail.

In relatie cu Contrapartile Eligibile, Banca **nu are urmatoarele obligatii**:

- atunci cand executa ordinea Clientului, sa il informeze cu privire la toate situatiile luate in considerare pentru a obtine cel mai bun rezultat posibil pentru Client;
- sa furnizeze Clientului informatii cu privire la aranjamentele in baza carora Banca va fi remunerata in schimbul serviciilor specifice furnizate de Banca
- sa indice Clientului faptul ca anumite produse sau servicii pe care le ofera intr-o maniera combinata sunt, de asemenea, disponibile individual, specificand si costurile aferente pentru fiecare componenta;
- sa furnizeze Clientului informatii cu privire la Banca, serviciile furnizate de Banca si schemele decompensare aplicabile;
- sa furnizeze Clientului rapoarte detaliate cu privire la executarea ordinelor;
- sa stipuleze intr-un acord scris drepturile si obligatiile esentiale care se aplica furnizarii de servicii de investitii financiare;

- sa evalueze in ce masura un produs sau serviciu oferit Clientului este oportun, Banca fiind indreptatita sa presupuna ca acesta detine cunostintele si expertiza necesara pentru a alege produsul sau serviciul oportun pentru Client;
- sa furnizeze Clientului informatii cu privire la riscurile aferente produselor sau serviciilor pe care Clientul le selecteaza din oferta Bancii.

Clientii incadrati initial in categoria Contrapartilor Eligibile au optiunea de a solicita Bancii reincadrarea lor in categoria Clientilor Profesionalii sau Clientilor Retail.

Anexa 3

INFORMATII CU PRIVIRE LA TIPURILE DE INSTRUMENTE FINANCIARE OFERITE CLIENTILOR SI RISCURILE ASOCIATE ACESTORA

Informatiile cuprinse in prezentul document sunt prezentate pentru a servi ca informatii de baza cu privire la riscurile asociate produselor si serviciilor/activitatilor oferite de banca care vor permite Clientului sa fie informat corespunzator si care vor ajuta Clientul sa determine si sa limiteze riscul investitiilor.

Materializarea riscurilor descrise mai jos poate duce la (i) nerealizarea unui randament anticipat al capitalului investit si/sau (ii) pierderea unei parti din capitalul investit, pana la pierdere totala. In functie de natura produsului, pietei, emitentilor, riscul poate fi generat de o serie de factori. Aceste riscuri nu pot fi intotdeauna anticipate, de aceea explicatiile furnizate mai jos nu ar trebui considerate concludente si complete.

Astfel, va invitam sa parcurgeti acest document cu atentie. Responsabilul dumneavoastra de Clientela va va oferi tot suportul in a raspunde la eventualele intrebari ale dumneavoastra.

I. AVERTISMENT CU PRIVIRE LA RISCURILE INVESTITIEI IN INSTRUMENTE FINANCIARE

Instrumentele financiare sunt create si distribuite pentru a satisface nevoile unei anume piete tinta de Clienti finali din cadrul unei categorii relevante de Clienti. Acest aspect este luat in considerare in furnizarea serviciului de investitii relevant. Orice informatie, comunicare transmisa Clientului de catre Banca, inclusiv avertismentele cu privire la riscuri, sunt facute cu buna credinta, fara ca Banca sa garanteze ca aceste informatii sunt complete. Informatiile cu privire la riscuri nu privesc implicatiile fiscale ale tranzactiilor, activitatilor/serviciilor si instrumentelor financiare, si Banca nu isi asuma vreo responsabilitate pentru orice pierdere, raspundere sau cost pe care l-ar putea suferi sau suporta Clientul in cazul care se bazeaza pe aceste informatii si comunicari, cu exceptia cazului in care se poate imputa bancii neglijenta grava sau intentia.

Înainte de a lua decizia de a plasa o cerere de cotație, de a tranzacționa sau de a nu tranzacționa orice instrument financiar sau când Clientul decide să intre într-o tranzacție sau cere Bancii furnizarea unui serviciu/activități de investiții și pe perioada deținerii unui instrument financiar, Clientul trebuie să evalueze riscul instrumentelor financiare, investiției, tranzacției, serviciului, precum și al oricăror strategii în legătură cu acestea.

Evaluarea riscurilor de către Client trebuie să aibă în vedere cel puțin orice risc de credit, riscul de piață, riscul de lichiditate, riscul ratei de dobândă, riscul de curs valutar, riscul comercial, operational și de insolvență, de țară, de transfer al unei tranzacții sau activități/serviciu. Întotdeauna când evaluează riscul unei tranzacții, al unui instrument financiar sau al unui serviciu, Clientul ar trebui de asemenea să citească și aibă în vedere toată informația relevantă și documentația aplicabilă tranzacției, instrumentului financiar sau serviciului respectiv, înainte de a intra în tranzacție. Aceasta include, spre exemplu, cercetări de investiții, materiale de marketing, oferte, memorandumuri de ofertă sau prospecte, informațiile cheie destinate investitorilor și orice contracte relevante, termeni și condiții (generale), documente de informare, politici de executare și orice informație relevantă disponibilă publicului.

Ca regulă, următoarele ar trebui luate în considerare atunci când investiți în instrumente financiare:

- în orice investiție, câștigul potențial este direct proporțional cu riscul asumat, cu cât este mai mare câștigul potențial, cu atât este mai mare riscul asumat;
- distribuirea capitalului în diferite tipuri de instrumente financiare reduce riscul investiției per total (principiul diversificării riscului);
- fiecare Client este responsabil de asigurarea plății impozitului aferent investiției sale. Banca nu consiliază investitorul pe probleme fiscale;
- riscurile generice și riscurile specifice activităților și serviciilor de investiții;
- tranzacțiile încheiate de Client depind de fluctuațiile pietelor financiare pe care Banca nu le poate influența;
- performanțele statistice realizate de instrumentele financiare nu sunt indicatori pentru performanțe viitoare.

II. TIPURI GENERICI DE RISCURI

Riscul pietei – este riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara bilanțului din cauza fluctuațiilor nefavorabile de piață ale prețurilor valorilor mobiliare, care pot crește sau scădea în funcție de nivelul ofertei și cererii pentru instrumentul financiar, în funcție de percepția investitorilor (pietei), de prețurile activelor suport sau în funcție de factori sectoriali și economici, de ratele de dobândă, de cursurile de schimb valutar etc.

În cazul tranzacțiilor care implică transferuri viitoare de proprietate (ex: schimburi valutare forward), riscul de preț poate implica necesitatea de a constitui o garanție (marjă) sau de a majora garanția deja constituită, ceea ce duce la blocarea activelor lichide.

Orice investiție străină sau cu o componentă străină poate fi expusă riscurilor de pe piețele străine, care pot implica riscuri diferite de cele de pe piețele române (pot fi chiar mai mari).

Riscul de tara – este riscul de credit al unei tari. Cand o anumita tara se confrunta cu probleme politice sau economice, toti partenerii care rezida in acea tara pot fi afectati semnificativ.

Riscul ratei dobanzii – este riscul derivat din modificari nefavorabile ale ratei dobanzii si efectul acesteia asupra valorii prezente a fluxurilor de numerar viitoare generate de investitiile efectuate. Ratele dobanzilor pot sa fluctueze in orice moment. Un risc asociat ratei de dobanda exista atunci cand ratele dobanzilor in legatura cu o investitie, cum ar fi o obligatiune, sunt fixe, in timp ce ratele dobanzilor in piata cresc. Pe durata de viata a unei obligatiuni, ca urmare a cresterii ratei dobanzii in piata, pretul obligatiunilor poate scadea. In mod contrar, o scadere a ratelor dobanzilor poate duce la cresterea valorii investitiei intr-o obligatiune cu rata fixa. Modificarile de rata a dobanzii pot avea, de asemenea, un impact direct sau indirect asupra valorii investitiilor in instrumente financiare care nu prevad o rentabilitate de baza.

Riscul inflatiei – se concretizeaza in deprecierea valorii de cumparare (valorii reale) a capitalului din cauza unei cresteri a ratei inflatiei.

Riscul de credit – este riscul de pierdere cauzat de debitori, de emitentii de obligatiuni sau de contrapartidele care nu isi indeplinesc obligatiile ce le revin in legatura cu un instrument financiar sau riscul deteriorarii bonitatii acestora. Reprezinta riscul actual sau viitor de afectare negativa a profiturilor si capitalului ca urmare a neindeplinirii de catre debitor a obligatiilor contractuale sau a esecului acestuia in indeplinirea celor stabilite; de exemplu, este riscul ca o contraparte in tranzactii sa nu isi indeplineasca obligatiile de plata ce ii revin, in legatura cu anumite tranzactii, a dobanzilor, rambursarea principalului la scadenta sau neindeplinirea acestor obligatii in totalitate. Acest risc poate fi evaluat prin utilizarea rating-urilor. Agentiile de rating atribuie aceste rating-uri, acordand atentie deosebita riscului de credit si de tara. Scala de rating variaza de la "AAA" (cel mai bun rating) la "D" (cel mai slab).

Risc de contrapartida – reprezinta riscul ca o contrapartida intr-o tranzactie sa-si incalce obligatiile contractuale inainte de decontarea finala a fluxurilor de numerar aferente tranzactiei. In vederea controlului riscului, expunerile pe categorii de contrapartide pot fi asumate cu respectarea unui set de limite aplicabile tranzactiilor. Astfel, pot exista limite pe contrapartida pentru: tranzactii pe curs de schimb (forward, swap), tranzactii cu titluri cu venit fix, decontari zilnice (daily settlement limit) etc.

Riscul de insolventa – insolventa sau incalcarea obligatiilor contrapartii tranzactiei sau a oricaruia dintre intermediarii implicati in tranzactie, poate conduce la lichidarea sau inchiderea unor pozitii fara acordul Clientului sau chiar la pierderea rezultatelor investitiei, in functie de prevederile legislatiei privind procedura insolventei din tara/ statul de origine a contrapartii (tara/ statul unde aceasta firma este inregistrata si functioneaza ca persoana juridica). Exista un risc de insolventa in ceea ce priveste investitia insasi, de exemplu, o societate emitenta de obligatiuni sau contraparti in cazul instrumentelor financiare derivate extrabursiere (acolo unde riscul se refera chiar la asemenea instrumente sau orice garantie monetara sau non-monetara, de exemplu, active gajate/ ipotecate mobiliar, care au marja detinuta de sau constituita in favoarea celeilalte parti).

Riscul de rambursare/rascumparare anticipata – anumite obligatiuni permit emitentului sa-si exercite dreptul de a rascumpara obligatiunile inainte de scadenta. Riscul de rambursare/rascumparare anticipata provine din posibilitatea ca obligatiunile sa fie rascumparate la un pret nefavorabil pentru investitor.

Riscul de schimb valutar – reprezinta riscul ca valoarea unei investitii sa fie afectata de fluctuatiile cursului valutar, care pot fi favorabile sau nefavorabile investitorului si se aplica investitiilor denumite in valute straine. Deprecierea monedei unei tari in comparatie cu o moneda de referinta sau moneda portofoliului investitorului va afecta negativ valoarea investitiei exprimata in moneda respectiva. Valoarea unei valute/monede este legata de o multitudine de factori de ordin economic, social si politic si poate fluctua destul de mult, chiar in decursul tranzactionarii zilnice. Unele tari au regimuri valutare restrictionate ce pot prevedea suspendarea posibilitatii de a schimba sau transfera valuta, sau devalorizarea valutei. De asemenea, valutele straine pot fi supuse unei devalorizari bruste si substantiale pe baza unui decret guvernamental sau a legislatiei guvernamentale. O modificare a cursului de schimb poate astfel majora sau diminua castigul si valoarea investitiei. Facilitatile de acoperire a riscului (hedging) pot diminua expunerea fata de o anumita moneda, dar nu pot elimina complet expunerea la riscul fluctuatiilor valutare.

Riscul de lichiditate – este riscul ca Banca sa nu fie in masura sa faca fata in mod eficient fluxurilor de numerar curente si viitoare, prevazute sau neprevazute si nevoii de garantii, fara afectarea operatiunilor zilnice sau a situatiei financiare a Bancii. De asemenea, exista risc de lichiditate pentru instrumentele financiare care nu pot fi cumparate/vandute din lipsa ofertei sau cererii pentru acele instrumente.

O piata este considerata lichida atunci cand investitorii pot sa-si vanda titlurile de valoare fara a plasa un ordin de vanzare de dimensiuni medii (raportat la volumul normal de tranzactionare al pietei).

Riscul operational – reprezinta riscul indus de factori interni, cum ar fi salariatii Bancii, sistemele de operare utilizate sau procesele folosite. Spre exemplu, riscul operational se concretizeaza in riscul ca o instructiune sa fie executata incorect sau sa nu fie executata la timp de catre trader sau riscul ca sistemul de tranzactionare sau sistemul de decontare sa nu functioneze pentru o perioada de timp.

Riscul legislativ /de reglementare – toate investitiile sunt supuse acestui tip de risc. Randamentul oricaror instrumente este expus riscului actiunilor si modificarilor de ordin legislativ care pot sa modifice potentialul de profit al unei investitii. Pot aparea modificari in domenii, precum cel fiscal, care pot avea un impact major asupra profitabilitatii. Aceste riscuri sunt imprezibile si depind de o serie de factori de ordin politic, economic si de (orice) alta natura.

Riscul sectorial – este dat de investitia in societati care apartin aceleiasi ramuri economice, sau dependente de o singura ramura. In situatia unei instabilitati economice aferente sectorului respectiv, este posibil ca toate aceste societati sa fie afectate intr-un mod negativ.

Riscul de pierdere totala – este riscul ca o investitie sa devina lipsita de valoare, pierderea totala poate aparea atunci cand emitentul unei valori mobiliare nu mai este capabil de plata obligatiilor din

motive economice sau juridice. Acest risc apare atunci cand emitentul unui titlu se confrunta cu probleme financiare si autoritatile responsabile recurg la stimulente de rezolutie sau utilizarea optiunii de recapitalizare interna (bail in) in cazul obligatiunilor nesecurizate, ceea ce poate conduce la o stergere completa a valorii nominale a obligatiunilor.

Riscul de transfer – tranzactiile cu valorile mobiliare ale emitentilor sau investitorilor straini care implica alte state, in functie de tara respectiva implicata, prezinta un risc suplimentar generat de posibile masuri de control/restrictii care pot complica sau chiar impiedica realizarea unei investitii. De asemenea, problema poate aparea la procesarea unui ordin.

Riscul legat de efectul de levier ("leverage risk") – poate duce la pierderi considerabile, chiar si pe perioade de timp relativ scurte. Preturile instrumentelor care inglobeaza efect de levier, sunt influentate semnificativ din cauza acestuia de schimbari in pretul activului suport, astfel de variatii putand duce la castiguri substantiale, dar in egala masura la pierderi considerabile.

Riscul aferent investitiilor in titluri de participare ale OPCVM este, fara a se limita la, posibila pierdere suferita de Client ca urmare a diminuarii valorii unitare a activului net.

Riscul de concentrare – reprezinta riscul care apare din expuneri fata de contrapartide, grupuri de contrapartide aflate in legatura si contrapartide din acelasi sector economic, regiune geografica sau din aceeasi activitate sau din aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit si include in special riscurile asociate cu expunerile mari indirecte la riscul de credit.

Riscul generat de achizitia titlurilor de valoare in baza unui credit

Achizitia de valori mobiliare pe credit genereaza un risc crescut. Creditul obtinut trebuie rambursat indiferent daca investitia este un succes sau nu. Orice costuri aferente creditului care sunt suportate reduc astfel rentabilitatea investitiei.

Riscul privind garantiile

Cuvantul garantie poate fi folosit in diferite sensuri: pe de o parte, se intelege angajamentul unei alte parti decat emitentul care se angajeaza sa plateasca obligatiile emitentului, iar pe de alta parte, aceasta poate constitui angajamentul asumat de emitentii insasi de a furniza o anumita plata, indiferent de tendintele anumitor indicatori care altfel ar determina valoarea datoriei. Garantiile pot implica o gama larga de alte conditii diferite. Garantiile de capital sunt de obicei valabile numai la maturitate, motiv pentru care pot avea loc fluctuatii de pret pana la acest moment. Calitatea unei garantii de capital depinde in mod esential de reputatia garantului.

Riscul privind fiscalitate/impozitare

Clientul ar trebui sa caute consultanta cu privire la subiecte generale privind impozitarea in legatura cu diverse investitii. Clientul ar trebui sa solicite consultantului fiscal sa-l ajute cu evaluarea efectelor unei investitii asupra situatiei sale fiscale particulare.

III. INFORMATII PRIVIND PARTICIPAREA CREDITORILOR (RECAPITALIZARE INTERNA – BAIL IN) IN REDRESAREA SI REZOLUTIA INSTRUMENTELOR DE CREDIT

Raiffeisen Bank S.A. • Sediul în Clădirea de Birouri FCC, Calea Floreasca Nr. 246 D, Sector 1, Bucuresti • Cod postal 014476 • România • Telefon: +40 21 306 1000 • Fax: +40 21 230 0700 • E-mail: centrala@raiffeisen.ro • www.raiffeisen.ro • C.U.I. 361820 • Număr de înregistrare în Registrul Comerțului J1991000044406 • EUID: ROONRC.J1991000044406 • Registrul Bancar RB-PJR-40-009/1999 • Registrul Public al ASF Piete de Capital nr. PJR01INCR/400009/30.01.2014; PJR24DIST/400009/01.03.2016 • Registrul ASF Pensii Private - cod AMJ-RO-374277 • Agent Afiliat înregistrat la ASF sub Cod RAJ 500196 • Cod de înregistrare fiscală RO361820 • Capital Social 1.200 mil Lei subscris și integral vărsat • Societate administrată în sistem dualist • Call Center: *2000, număr cu tarif normal în orice rețea mobilă din România.

Pentru a crea un cadru legislativ comun în ceea ce privește recuperarea și rezoluția instituțiilor de credit, Uniunea Europeană a emis o directivă de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții („**BRRD**”) care stabilește un cadru pentru participarea creditorilor bancii la redresarea și rezoluția instituțiilor de credit care a fost implementată prin Legea 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar. Scopul acesteia este de a oferi un cadru uniform pentru toate statele membre ale Uniunii Europene pentru a preveni o criză bancară și a administra bancile care întâmpină probleme. BRRD impune între altele fiecărui stat membru să numească o autoritate de rezoluție cu anumite drepturi în vederea redresării și rezoluției instituțiilor de credit. Detaliile măsurilor pe care autoritatea de rezoluție le poate lua la nivel național pot diferi. Mai jos explicăm posibilele măsuri care pot fi aplicate în România, cu titlu de exemplu. Procedurile de rezoluție în alte țări pot devia și pot fi mai drastice.

Când o bancă este supusă riscului de neîndeplinire a obligațiilor, autoritatea de rezoluție competentă poate aplica un număr de instrumente de rezoluție:

- **Vanzarea activitatii** – toate sau o parte din activele și/sau pasivele bancii sunt transferate către o terță parte cumpărătoare. Pentru clienții și creditorii bancii acest lucru se transpune în schimbarea partenerului sau debitorului.
- **Instituitia punte** – institutie aflată în subordinea unei autorități publice preia datoriile și/sau activele bancii supuse rezoluției. Pentru clienții și creditorii bancii acest lucru se transpune din nou în schimbarea partenerului sau debitorului și aceasta ar putea să afecteze capacitatea bancii de a-și îndeplini obligațiile de livrare sau plată față de creditori și poate reduce valoarea acțiunilor emise de bancă.
- **Separarea activelor** – datoriile și/sau activele performante ale bancii sunt separate de cele neperformante și transferate către vehicule specializate de management al activelor. Pentru clienții și creditorii bancii acest lucru se transpune din nou în schimbarea partenerului/debitorului.
- **Recapitalizare internă (bail-in) a acționarilor și creditorilor** – autoritatea de rezoluție decide reducerea valorii și/sau conversia în titluri de capital a datoriilor și acțiunilor unei instituții de credit pentru a absorbi pierderile și a o capitaliza într-o măsură suficientă pentru a se conforma cerințelor de autorizare. Recapitalizarea internă are loc doar în relație cu o bancă aflată în pragul falimentului, iar mecanismul sau de funcționare se bazează pe două principii importante: (1) niciun creditor nu va fi tratat mai rău decât în cazul falimentului bancii și (2) trebuie respectată o ierarhie strictă a creanțelor, cu flexibilitate de îndepărtare de la principiul egalității creditorilor în cadrul aceleiași clase pentru a se limita riscul sistemic.

Autoritatea de rezoluție poate amenda termenii și condițiile unui instrument financiar emis de bancă printr-un ordin oficial precum și a încasărilor existente. Mai mult, obligațiile de plată și livrare pot fi temporar suspendate. Încetarea și alte drepturi contractuale de care creditorii pot beneficia derivând din instrumentele financiare pot de asemenea să fie suspendate.

PREZENTAREA RISCURILOR

Pentru creditorii Bancii, procedurile de recapitalizare internă descrise mai sus pot avea ca și consecință o pierdere totală a capitalului investit. În procedurile de recuperare și rezoluție, vânzarea obligațiilor, de exemplu, poate deveni mai dificilă sau se poate realiza doar în condițiile unei

pierderi substantiale. Chiar daca documentul de emisiune sau materialele de marketing ale unui obligatiuni emise de Banca sau grupul RBI nu descrie explicit optiunea de recapitalizare interna, podusul poate fi afectat de aceasta conform legii.

IV. INSTRUMENTE FINANCIARE SI RISCURI AFERENTE

Din punct de vedere MiFID II, instrumentele financiare, in functie de tip si de caracteristici, sunt fie instrumente financiare non-complexe (simple), fie instrumente financiare complexe.

Principalele instrumente in legatura cu care RBRO ofera servicii de investitii sunt:

IV.1 TITLURILE CU VENIT FIX DE TIPUL OBLIGATIUNILOR

Titlurile cu venit fix de tipul obligatiunilor sunt instrumente financiare negociabile cu venit fix (cupon), emise de organisme publice sau private, cu scopul de a-si finanta activitatile sau alte obiective. Obligatiunile reprezinta fractiuni dintr-un imprumut contractat de catre emitent, conferind detinatorului dreptul la incasarea unei dobanzi si emitentului obligatia rascumpararii la scadenta, in conditiile specifice de emisiune a obligatiunilor. Caracteristicile importante ale obligatiunilor, cum ar fi valoarea nominala, rata cuponului si scadenta, sunt stabilite, prin prospectul de emisiune, la momentul emiterii.

Rambursarea principalului se poate face in plati multiple sau in totalitate, la scadenta.

Alaturi de obligatiunile in sens restrans, exista titluri de creanta care difera substantial de caracteristicile mentionate mai sus si de descrierea oferita mai jos. Va rugam sa consultati descrierea titlurilor de creanta din sectiunea „Produse structurate”. In special in contextul actual, riscul specific produsului este determinat nu de desemnarea ca obligatiuni sau obligatii, ci de configuratia specifica a produselor individuale.

Rata cuponului este calculata ca procent din valoarea nominala a obligatiunii si poate fi fixa sau fluctuanta (raportata la o rata de referinta). In functie de caracteristicile mentionate in prospectul de emisiune, obligatiunile pot convertibile in actiuni, garantate sau nu, cu diferite perioade de maturitate, cu dobanda fixa sau variabila, cu discount etc.

In functie de tipul emitentului, titlurile cu venit fix pot fi guvernamentale (titluri de stat emise de administratii publice centrale), municipale (emise de administratii publice locale) sau corporative (emise de societati comerciale/ financiare).

Din punct de vedere MiFID II, instrumentele cu venit fix sunt considerate, in functie de tip si de caracteristici, fie instrumente financiare non-complexe (simple), fie instrumente financiare complexe.

Randament

Randamentul unui instrument cu venit fix consta in dobanda platita detinatorului acesteia plus orice diferenta dintre pretul de cumparare si cel efectiv de vanzare/rascumparare. Astfel, este posibil sa se anticipeze rentabilitatea numai daca obligatiunea este detinuta pana la maturitate. In cazul ratelor variabile ale dobanzii, rentabilitatea unei obligatiuni nu poate fi calculate in avans. Randamentul (la scadenta), care este calculat in conformitate cu standardele internationale stabilite, este utilizat ca indicator/ referinta pentru rentabilitate. In cazul in care o obligatiune ofera un randament semnificativ mai mare decat cel al obligatiunilor cu scadente comparabile, sunt probabil responsabile anumite motive, cum ar fi un risc de credit ridicat. Randamentul obligatiunilor

corporative este de obicei mai mare decat cel oferit de obligatiunile de stat pentru a compensa riscul de credit mai mare aferent emitentului.

Atunci cand o obligatiune este vanduta inainte de maturitate, pretul de vanzare efectiv nu poate fi anticipat; randamentul poate fi, prin urmare, mai mare sau mai mic decat randamentul estimat initial. Orice costuri de tranzactionare percepute trebuie sa fie deduse din rentabilitatea globala.

Investitiile in obligatiuni sunt expuse mai multor tipuri de risc:

Riscul de credit.

Obligatiunile sunt supuse riscului de incapacitate a emitentului de a-si achita obligatiile de plata a principalului si dobanzii, de ex. in caz de insolvabilitate. Prin urmare, statutul debitorului trebuie luat in considerare atunci cand se decide asupra unei investitii. Un indicator pentru evaluarea bonitatii debitorului este "ratingul" acordat de catre o agentie de rating independenta. Ratingul AAA reprezinta cea mai buna calitate a creditului; cu cat este mai scazut ratingul (de exemplu, B sau C), cu atat este mai mare riscul de credit - insa rata rentabilitatii obligatiunii (prima de risc) va fi, probabil, mai mare avand in vedere costurile generate din riscul de credit mai mare al debitorului. Investitiile cu un rating BBB comparabil sau mai mare se numesc "investment grade".

Riscul de pret (de rata a dobanzii)

In cazul in care o obligatiune este pastrata pana la scadenta, investitorul primeste pretul de rascumparare asa cum este indicat in termenii obligatiunilor. In acest sens, va rugam a aveti in vedere - daca este prevazut in conditiile de emitere - riscul de rambursare anticipata din partea emitentului. Daca o obligatiune este vanduta inainte de scadenta, investitorul incaseaza rata de piata (pretul). Aceasta rata este determinata de cerere si oferta, care, la randul lor, depind de nivelul actual al dobanzii. De exemplu, pretul titlurilor cu rata fixa va scadea daca va creste rata dobanzii la obligatiuni cu scadente comparabile. Dimpotriva, obligatiunile vor castiga in valoare daca dobanzile aferente obligatiunilor cu scadenta comparabila scad. O modificare a bonitatii debitorului poate afecta, de asemenea, pretul obligatiunilor. Atunci cand curba ratei dobanzii se niveleaza sau este neteda, riscul de pret al obligatiunilor ale caror rate de dobanda sunt aliniate la ratele de piata ale dobanzilor oferite de notele cu rata variabila este semnificativ mai mare decat cel al obligatiunilor a caror rata a dobanzii depinde de dobanda pietei monetare. "Durata" indica modificarea pretului unei obligatiuni ca raspuns la o modificare a ratei dobanzii. Durata depinde de perioada pana la maturitate a obligatiunii. Cu cat este mai mare durata, cu atat schimbarea mai puternica a ratelor dobanzilor va influenta pretul, fie pozitiv, fie negativ.

Riscul de lichiditate

Tranzactionarea obligatiunilor poate depinde de o serie de factori, inclusiv volumul emis, perioada de timp pana la scadenta si situatia pietei. Poate fi dificil sau imposibil de vandut o obligatiune in anumite circumstante, caz in care trebuie pastrata pana la scadenta.

Tranzactionarea obligatiunilor

Obligatiunile sunt in general tranzactionate in locuri de tranzactionare (piete reglementate, sisteme multilaterale de tranzactionare -SMT, sisteme organizate de tranzactionare (-SOT), dar si in afara acestora. Mai multe detalii legate de executarea ordinelor gasiti in politica Bancii de executare a ordinelor care va este pusa la dispozitie cu ocazia incheierii contractului cadru de prestare serviciu

de investitii si pe site-ul Bancii. Banca va va informa, la cerere, in legatura cu preturile de cumparare si vanzare ale anumitor obligatiuni. Cu toate acestea, nu exista posibilitatea negocierii.

TIPURI SPECIFICE DE OBLIGATIUNI

OBLIGATIUNI SUBORDONATE ("NIVEL 2")

In conformitate cu articolul 63 al Regulamentului 575/2013 privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii si de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, obligatiunile subordonate sunt instrumente care fac parte din cerintele de capital si reprezinta instrumente de fonduri proprii de nivel 2. Aceste obligatiuni stabilesc obligatii directe, neconditionate, negarantate si subordonate din partea emitentilor cu o scadenta de cel putin 5 ani. Creditorii nu beneficiaza de optiune de rascumparare. In cazul lichidarii sau insolventei emitentului, creantele titularilor de obligatiuni de nivel 2 sunt subordonate creantelor detinatorilor de obligatiuni care nu sunt subordonate si pot fi supuse cu prioritate masurilor pe care autoritatile le pot lua in vederea rezolutiei si redresarii bancilor. Aceste masuri sunt descrise succint in ultimul capitol al prezentului document.

Call option (rascumpararea) si limita de rascumparare

Obligatiunile subordonate nu pot fi rascumparate la discretia titularului obligatiunii. Inainte de a putea exercita dreptul de a emite sau a rascumpara obligatiuni subordonate, este necesara aprobarea din partea autoritatilor competente.

OBLIGATIUNI CU RANDAMENT RIDICAT

Obligatiunile cu randament ridicat sunt titluri de valoare emise in cazul unui emitent cu bonitate slaba (= debitor), care accepta o obligatie fata de titular (creditor, cumparator) de a plati dobanda fixa sau variabila din capitalul primit si de a rascumpara obligatiunile in conformitate cu termenii conveniti.

OBLIGATIUNI CONVERTIBILE PENTRU CREDITE PENTRU LOCUINTE

Obligatiunile convertibile pentru creditele pentru locuinte sunt emise de bancile pentru locuinte si au ca scop finantarea locuintelor (constructii noi si renovari). Astfel de obligatiuni certifica creanta de plata a capitalului si a dobanzii sub forma unei obligatiuni convertibile. Conform termenilor obligatiunii, acestea pot fi convertite in drepturi de participare ale unei banci de locuinte (= rascumparate). Odata ce au fost convertite, rangul drepturilor de participare corespunde cu cel al actiunilor ordinare. Platile privind drepturile de participare depind de profitul realizat; nu exista o plata ulterioara pentru remunerarea care nu a fost platita in fiecare an. In prezent, se acorda stimulente fiscale pentru obligatiunile convertibile pentru imprumuturi pentru locuinte. Inainte de cumparare, ar trebui verificata aplicabilitatea acestor stimulente.

RBRO ofera Clientilor sai obligatiuni corporative si titluri de stat locale si externe, tranzactionate in locuri de tranzactionare de tip SMT sau in afara locurilor de tranzactionare pe baza acordului expres al Clientului, in functie de modelul de distributie aprobat. Pentru anumite tipuri de titluri de stat, RBRO actioneaza in calitate de dealer primar. De asemenea, acest tip de instrumente financiare poate fi recomandat in cadrul serviciului de consultanta pentru investitii.

IV.2 INSTRUMENTE ALE PIETEI MONETARE – sunt instrumente de credit pe termen scurt, cu mai puțin de un an până la scadență, emise de obicei cu discount; includ certificatele de trezorerie.

Certificatele de trezorerie – sunt titluri de stat cu scadență inițială mai mică de un an, fără cupon, fiind emise la o valoare mai mică decât valoarea lor nominală rambursabilă la scadență, câștigul fiind reprezentat de diferența dintre cele două valori.

Din punct de vedere MiFID II, în funcție de caracteristicile principale, instrumentele pieței monetare sunt considerate fie instrumente financiare non-complexe (simple), fie instrumente financiare complexe.

Instrumentele pieței monetare sunt supuse unor riscuri similare cu cele ale obligațiilor din punct de vedere al riscului de volatilitate al pretului din cauza unor factori cum ar fi rata dobânzii, percepția pieței cu privire la solvabilitatea emitentului și lichiditatea pieței.

RBRO oferă Clientilor săi certificate de trezorerie.

IV.3 INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE: sunt instrumente financiare al căror pret depinde de pretul unui sau mai multor active suport (acțiuni, indici, rate ale dobânzii, valute, marfuri, alte instrumente financiare derivate etc). Instrumentele financiare derivate pot fi achiziționate atât în scop de protejare a activului suport (hedging), cât și în scop speculativ. Derivatele achiziționate pentru scopuri speculative sunt caracterizate printr-un nivel ridicat de risc ca urmare a tranzacționării în marja, ce poate genera câștiguri sau pierderi semnificative într-un timp foarte scurt, pierderi ce pot depăși suma investită.

RBRO realizează tranzacții cu instrumente financiare derivate cu activ suport cursul de schimb, contracte de tip FX Swap și FX forward și doar cu Clienți de tip banci, instrumente financiare derivate cu activ suport rata dobânzii, contracte de tip IRS și CCIRS.

RBRO încheie tranzacții cu instrumente financiare derivate cu Clienții săi doar în scop de hedging.

Instrumentele financiare derivate comportă riscuri investitoriale majore, putând să dea naștere unor pierderi mai mari decât capitalul investit. Investițiile în instrumente financiare derivate comportă risc valutar, risc de compensare și risc de decontare. Instrumentele financiare derivate extrabursiere, în special cele care nu se decontează printr-o casă de compensare centrală, sunt supuse, suplimentar, riscului de credit al contrapartei și riscului de lichiditate.

Un investitor în instrumente financiare derivate în scop de hedging își asumă adesea un risc mai mare comparativ cu o investiție directă în activul care stă la baza instrumentelor și, prin urmare, investițiile în instrumente financiare derivate trebuie făcute cu prudență, în special în cazul Clienților care nu dețin cunoștințe profesionale de specialitate sau al celor mai puțin experimentați. Instrumentele financiare derivate au un risc asociat ridicat, deoarece valoarea acestora depinde de valoarea viitoare a activelor care stau la baza lor, o modificare a valorii activului ce stă la baza acestora într-o perioadă de timp putând duce la o modificare amplificată a valorii instrumentelor financiare derivate.

Din punct de vedere MiFID II, instrumentele financiare derivate sunt considerate instrumente financiare complexe.

IV.3.1 CONTRACTUL SWAP PE CURSUL DE SCHIMB (FX SWAP) – este un contract derivat care implica shimbul unei anume sume într-o valută contra unei alte valute pentru o anumită perioadă de timp. Contractul swap definește datele când acest schimb va avea loc și modalitatea în care sumele vor fi calculate.

Diferența de rată a dobânzii a celor două valute implicate este luată în calcul ca o primă / discount aplicată cursului de schimb. Valută cotate este livrată/primită la aceeași dată de valută.

Randament

Randamentul (castigul/pierderea) pentru oricine tranzacționează swap-uri având ca active suport cursul de schimb rezultă din mișcarea pozitivă/negativă a diferenței de rată a dobânzii și poate, printr-o tranzacție de sens contrar, fi generat pe perioada de până la scadență.

Riscul de credit

Riscul de credit se referă la posibilitatea neîndeplinirii obligațiilor de către contraparte, și anume că aceasta poate fi temporară sau permanentă în imposibilitatea de a efectua swap-ul de schimb valutar, ceea ce face necesară o acoperire suplimentară în piață în condiții mai puțin favorabile.

Riscul de transfer

Transferurile valutare pot fi supuse unor constrângeri, în special a celor impuse de țara de origine a monedei. Acest lucru ar putea pune în pericol executarea corectă a FX swap-ului.

IV.3.2 CONTRACTUL FORWARD PE CURSUL DE SCHIMB (FX FORWARD)– este un contract ferm în care părțile se angajează la derularea unei tranzacții cu o dată de decontare viitoare și la o cotație prestabilită. Astfel, cele două părți se angajează să cumpere sau să vândă o anumită sumă într-o anumită valută la o dată viitoare și la un preț agreat la data tranzacției. Valută cotate este livrată/primită la aceeași dată de valută.

Randament

Utilizarea în scopuri de hedging înseamnă blocarea într-un curs de schimb, astfel încât costurile tranzacției acoperite, precum și randamentul acesteia nu vor crește și nici nu vor scădea ca urmare a unor fluctuații ale cursului de schimb.

Risc valutar

În cazul unor FX forwards utilizate în scopuri de hedging, riscul valutar este acela că cumpărătorii / vânzătorii pot fi capabili să cumpere / să vândă moneda străină mai avantajos în timpul sau la sfârșitul termenului contractului de schimb forward decât în momentul la care aceștia au intrat pentru prima dată în tranzacție. Riscul de pierdere poate depăși semnificativ prețul inițial al contractului.

Riscul de credit

Riscul de credit pentru FX forward-uri se referă la posibilitatea că contrapartida să intre în default, adică să nu poată efectua temporară sau permanent FX forward-ul, făcând necesară furnizarea unei acoperiri suplimentare din piață la condiții mai puțin favorabile.

Riscul de transfer

Transferurile valutare pot fi supuse unor constrângeri, în special cele impuse de țara de origine a monedei. Aceasta ar putea pune în pericol executia corectă a FX forward-urilor

IV. 3.3. Interest Rate Swap (IRS) (destinate numai tranzactionarii interbancare) implica schimbul intre doua parti contractante de pasive de dobanda definite variabil pentru o suma notionala fixa. De regula, dobanzile fixe sunt schimbate pentru cele variabile. Prin urmare, are loc un schimb de plati de dobanzi, dar nu exista un flux de capital.

Randament

Cumparatorii unui swap pe rata dobanzii (platitori cu rata fixa) beneficiaza de o crestere a ratelor dobanzilor de pe piata. Vanzatorii de swap-uri pe rata dobanzii (primitori cu rate fixe) obtin un profit din investitia lor in cazul in care ratele dobanzilor de pe piata scad. Randamentul swap-ului pe rata dobanzii nu poate fi determinat in avans.

Riscul ratei dobanzii

Riscul ratei dobanzii rezulta din incertitudinea cu privire la miscarile viitoare ale ratei dobanzii pe piata. Cumparatorii / vanzatorii de IRS sunt expusi la pierderi daca ratele dobanzilor scad / cresc.

Riscul de credit

Cu swap-urile pe rata dobanzii, riscul de credit se refera la posibilitatea de neplata/default a contrapartidei, facand necesara furnizarea unei acoperiri suplimentare din piata la conditii mai putin favorabile.

IV.3.4 Cross Currency Interest Rate Swap (CCIRS) (destinate numai tranzactionarii interbancare)

In CCIRS, doua parti contractante schimba si valute diferite pentru o suma notionala fixa. In general, se schimba ratele dobanzilor fixe intr-o moneda pentru ratele dobanzilor fixe intr-o a doua moneda. Cu toate acestea, swap-ul poate implica, de asemenea, schimbul de rate variabile intr-o moneda contra ratelor variabile in alta. Platile curg in valute diferite pe baza aceleiasi sume de capital, care este determinata de rata actual/spot la data tranzactiei. Acest tip de swap implica, de asemenea, schimbul de capital atat la inceput („schimb initial”), cat si la expirare („schimb final”) al swap-ului. In functie de cerintele partenerilor comerciali individuali, schimbul initial poate fi omis.

Randament

Randamentul la crosscurrency swap-uri nu poate fi determinata in avans. Daca rata de schimb si differentialul de rata a dobanzii se deplaseaza in favoarea trader-ului, o rentabilitate poate fi realizata prin lichidarea CCIRS inainte de scadenta. Daca CCIRS-urile sunt utilizate pentru a imbunatati differentialul de rata a dobanzii, o rentabilitate poate fi realizata din ratele de dobanda mai mici ale unei alte monede. Cu toate acestea, orice astfel de castig poate fi neutralizat prin pierderi de schimb. O evolutie pozitiva a relatiei dintre monede poate duce la o crestere suplimentara a randamentului.

Riscul ratei dobanzii

Riscul ratei dobanzii apare din incertitudinea schimbarii viitoare a ratei dobanzii de pe piata. Cumparatorul / vanzatorul unui CCIRS este expus riscului de pierdere daca rata dobanzii de pe piata scade / creste.

Riscul valutar

Riscul valutar rezulta din incertitudinea miscarilor viitoare ale cursului de schimb al monedelor implicate. Cu CCIRS-urile care includ un schimb final, este deosebit de important de retinut faptul ca

un risc valutar exista nu numai in cazul default-ului contrapartidei, ci si pe toata durata de viata a swap-ului.

Risc de credit

La cumpararea / vanzarea CCIRS-urilor, riscul de credit se refera la posibilitatea de neplata/default a contrapartidei, care ar necesita o acoperire suplimentara din piata.

IV.4 TITLURILE DE PARTICIPARE ALE ORGANISMELOR DE PLASAMENT COLECTIV IN VALORI MOBILIARE - OPCVM

Organismele de plasament colectiv in valori mobiliare (OPCVM) sunt fondurile deschise de investitii si societatile de investitii care au ca unic scop efectuarea de investitii colective, plasand resursele banesti colectate de la investitori intr-un portofoliu de instrumente financiare. OPCVM sunt organisme reglementate si supravegheate de catre autoritatile competente, operand pe principiul diversificarii riscului si administrarii prudentiale a activelor.

Fondurile de investitii sunt administrate de o societate specializata (societate de administrare a investitiilor), care decide asupra metodei de investire a activelor incredintate, conform unui prospect de emisiune aprobat de catre autoritatile competente si publicat la data constituirii fondului. Fondurile de investitii ofera investitorilor posibilitatea de a beneficia de o gestionare profesionista a portofoliului, la costuri accesibile.

RBRO distribuie unitati de fond ale fondurilor administrate de Raiffeisen Asset Management S.A.

Din punctul de vedere al strategiei de investitii, fondurile de investitii sunt impartite in trei tipuri principale: fonduri de obligatiuni, fonduri de actiuni si fonduri mixte, care investesc atat in instrumente cu venit fix, cat si in actiuni. Fondurile de investitii pot investi in titluri de valoare locale si/sau straine. Politica de investitii si riscurile specifice aferente acesteia, perioada recomandata de investitie si profilul de risc al investitorului sunt descrise in Prospectul de emisiune si Documentul Informatii cheie destinate investitorului.

Randament

Randamentul fondurilor de investitii consta in variatia valorii unitatii de fond si nu poate fi anticipat. Randamentul unitatilor de fond depinde atat politica de investitii a Fondului, cat si de evolutia pietei si a valorii activelor din portofoliu, randamentul potential al unei investitii fiind, de regula, direct proportional cu gradul de risc asociat acesteia. Valoarea unitatilor de Fond poate scadeafata de pretul de cumparare, in situatia in care valoarea investitiilor efectuate de Fond scade fata de momentul subscrierii, asadar exista posibilitatea ca la vazarea unitatilor de Fond detinute, investitorul sa primeasca o suma mai mica decat cea investita.

Riscul aferent acestui produs este legat de activele in care OPCVM investeste: actiuni, obligatiuni, instrumente financiare derivate, depozite etc. Activele detinute de OPCVM sunt expuse riscurilor aferente fiecarui tip de instrument financiar, respectiv:

Riscul de piata - este riscul de a inregistra pierderi ca urmare a modificarilor adverse a factorilor de piata, determinand scaderea valorii activelor detinute de fond (factorii de piata standard sunt: rata dobanzii, cursul de schimb, pretul actiunilor etc).

- Riscul de pret - reprezinta riscul ca pretul unei actiuni sa scada ca urmare a dinamicii unor factori care afecteaza piata in ansamblul ei.
- Riscul de rata a dobanzii - este riscul de diminuare a valorii de piata a pozitiiilor sensitive la rata dobanzii, ca urmare a variatiei ratelor de dobanda.
- Riscul valutar - este riscul inregistrarii unor pierderi in valoarea activelor sau datoriiilor denuminate intr-o valuta, ca urmare a modificarii cursului valutar. Acest risc apare atunci cand activele sau datoriile denuminate in respectiva valuta nu sunt acoperite (hedged).

Riscul de credit - este riscul de pierdere ca urmare a modificarii adverse a bonitatii contrapartidei sau emitentului respectivului instrument financiar. Riscul de credit apare in legatura cu orice fel de creante si consta in riscul ca debitorii sa nu fie capabili sa-si indeplineasca obligatiile (la timp sau in totalitatea lor) din cauza falimentului sau a altor cauze de aceeasi natura.

Riscul de contrapartida - se refera la consecintele negative asociate cu neplata unei obligatii, falimentul sau deteriorarea ratingului de credit al unei contrapartide. Riscul de contrapartida include toate tranzactiile si produsele care dau nastere expunerilor, inclusiv tehnicile eficiente de administrare a portofoliului.

Riscul de concentrare - reprezinta riscul de a suferi pierderi din (i) distributia neomogena a expunerilor fata de contrapartide, (ii) din efecte de contagiune intre debitori sau (iii) din concentrare sectoriala (pe industrii, pe regiuni geografice etc).

Riscul de decontare - reprezinta riscul ca o contraparte sa nu isi indeplineasca obligatia de livrarea a instrumentelor financiare sau a contravalorii acestora in conformitate cu termenii tranzactiei efectuate, dupa ce contrapartea sa si-a indeplinit obligatia de livrare a banilor/instrumentelor financiare conform intelegerii.

Riscul de lichiditate - are doua componente distincte, dar strans legate intre ele:

- riscul de lichiditate al pietei/activelor - reprezinta riscul ca fondul sa nu poata transforma intr-o perioada adecvata de timp activele in disponibilitati banesti fara a influenta semnificativ pretul de piata al acestora;
- riscul de finantare (determinat de comportamentul investitorilor) - reprezinta riscul ca fondul sa nu poate onora cererile de rascumparare depuse de investitori in intervalul de timp prevazut in prospect.

Riscul operational - exista riscul de pierderi rezultate fie din utilizarea unor procese, sisteme si resurse umane inadecvate sau care nu si-au indeplinit functia in mod corespunzator, fie de evenimente si actiuni externe (de exemplu, dezastre naturale).

Riscul de utilizare a instrumentelor derivate - utilizarea tranzactiilor cu instrumente financiare derivate, atat in scopul acoperirii riscului, cat si ca instrument al administrarii active a investitiilor, poate duce la cresterea volatilitatii randamentelor fondului.

Legislatia specifica impune o serie de limite investitionale pe tipuri de instrumente, emitenti si grupuri de emitenti, avand drept scop diversificarea riscului. Astfel, investitiile in fonduri deschise de investitii permit accesul investitorului la o gama de instrumente investitionale semnificativ mai extinsa decat daca investitorul ar fi investit direct in activele respective. Riscul poate fi diminuat intrucat diversificarea investitiilor din cadrul unui organism de plasament colectiv reduce efectul pe care l-ar putea avea scaderea valorii unei anume investitii asupra performantei generale a portofoliului.

Riscul de suspendare a rascumpararilor

În general, unitățile de fond pot fi rascumparate în orice moment la prețul de rascumparare, reprezentat de valoarea unității de fond din acel moment, din care se scad eventuale comisioane de rascumparare.

În situații excepționale (de ex. suspendarea temporară a tranzacțiilor pe o piață reglementată, evenimente politice, economice, criza financiară, militare, evenimente care pot împiedica evaluarea corectă a activelor Fondului, înregistrarea unui volum semnificativ de rascumparări într-o anumită perioadă) și numai pentru protejarea interesului detinatorilor de unități ale Fondului, Societatea de administrare poate suspenda temporar rascumpararea unităților de fond, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare.

Măsura de suspendare a rascumparării unităților de fond, pentru o perioadă de până la 30 de zile, se poate aplica în situația în care cererile de rascumparare depuse în decursul unei zile sau în decursul unei perioade depășesc o anumită pondere din activele fondului. Detaliile sunt stabilite în prospectele de emisiune ale fondurilor.

Scopul unei astfel de suspendări este de a oferi administratorului posibilitatea de a vinde activele fondului în condiții cât mai avantajoase pentru investitori sau de a atrage lichidități suplimentare. Condițiile concrete de aplicare vor fi notificate în prealabil Autorității de Supraveghere Financiară și investitorilor.

Durata unui fond de investiții depinde de termenii fondului stabiliți în Prospectul de emisiune și este de obicei nelimitată. Rețineți că, spre deosebire de obligațiuni, în cazul unităților de fond nu există o rascumparare la maturitate și astfel nu există niciun preț fix de rascumparare. Atunci când investiți într-un fond, riscul este determinat de politica de investiții și de performanța activelor fondului de investiții.

În general, posibilitatea unei pierderi nu poate fi exclusă. De asemenea, performanțele anterioare ale fondului nu reprezintă o garanție a realizărilor viitoare.

RBRO distribuie de asemenea, unități de fond emise de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (fonduri de investiții) administrate de societatea de administrare a investițiilor din cadrul Grupului, Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H. (RKG).

Obiectivul RKG este de a fi un administrator de fonduri de investiții care pune un accent pe durabilitate, prin aderarea constantă la criteriile ESG (mediu, social și guvernanta).

Din punctul de vedere al strategiei de investiții, fondurile administrate de RKG promovează caracteristici de mediu și sociale și au în vedere ca emitenții în care investesc direct sau indirect să urmeze practici de bună guvernanta. Politica de investiții și riscurile specifice aferente acestora, perioada recomandată de investiție și profilul de risc al investitorului sunt descrise în Prospectul de emisiune și Documentul cu informații esențiale.

Având în vedere investițiile fondurilor administrate de RKG, principalele categorii de riscuri conform DIE/KID la care sunt supuse Fondurile sunt:

Risc de credit: risc de pierdere, riscul ca emitenții respectivelor instrumente financiare să intre în incapacitate de plată (respectiv, ca incapacitatea lor de plată să se agraveze). Aceste obligațiuni și/sau instrumente de piață financiară (sau derivate de credit) pot astfel să-și piardă parțial sau integral valoarea.

Risc de lichiditate: există riscul ca o poziție să nu poată fi instrăinată la timp la un preț

corespunzator. Acest risc poate conduce si la o suspendare a rascumpararii certificatelor de actiuni.

Riscul de contraparte: Fondurile incheie tranzactii cu diferite parti contractante. Exista riscul ca acesti parteneri contractuali, ca urmare a insolabilitatii, sa nu isi poata onora obligatia fata de fond.

Risc operational, risc de depozitare: Exista riscul de pierderi, produse din cauza unor probleme privind procese/sisteme interne sau a unor fenomene externe (de exemplu, dezastre naturale). In cazul depozitelor, există riscul de pierdere a activelor fondului. Acesta poate rezulta in urma insolventei, a neglijentei sau actiunii necorespunzatoare a depozitarului, sau al unui sub-depozitar.

Riscuri de utilizarea a instrumentelor derivate: Fondurile pot utiliza tranzacțiile cu derivate nu doar pentru asigurare, ci si ca instrument activ de investitie. Astfel, creste riscul unei oscilatii a valorii fondului.

IV.5 PRODUSELE FINANCIARE COMBINATE (PACHETE)

Orice produs financiar care contine o combinatie de doua sau mai multe instrumente financiare este expus riscului ambelor instrumente financiare in acelasi timp si astfel de produse financiare combinate pot contine mai multe riscuri in comparatie cu detinerea fiecaruia dintre componentele unui astfel de produs combinat ca instrumente financiare separate.

IV.6 PRODUSE STRUCTURATE – CERTIFICATE

- sunt instrumente financiare complexe a caror evolutie este dependenta de evolutia activelor suport (de exemplu actiuni, indici, marfuri).
- fac parte din categoria valorilor mobiliare adica sunt titluri de valoare care conduc la o decontare în numerar, stabilită în raport cu valori mobiliare, monede, rate ale dobânzii sau rentabilității, mărfuri sau alți indici ori unități de măsură (denumite generic activ suport)
- sunt o forma de obligatiuni la purtator, avand si trasaturi caracteristice instrumentelor de datorie,
- sunt derivate securitizate a caror valoare variaza in functie de activul suport, din punctul de vedere a obligatiei de transparenta prevazuta de MiFIR,
- se impart in:
  - certificate cu efect de levier
  - certificate de investitii care urmaresc performanta activului suport fara efect de levier

Certificatele sunt supuse riscului de emitent (inclusiv riscului de bail-in) si riscului de piata, randamentul acestora fiind supus evolutiei activului suport. Caracteristicile certificatelor pot acoperi toate scenariile de evolutie a pietei – investitorii pot miza pe cresterea, scaderea, sau stagnarea evolutiei unor active. Certificatele sunt instrumente financiare transparente, intrucat profilul platilor efectuate este prestabilit la inceputul termenului. Astfel, investitorii pot sti in orice moment valoarea la care se va face rascumpararea in functie de evolutia activului suport

Riscul de emitent / Bail-in: Investitorii sunt expuși riscului ca emitentul să nu poată îndeplini obligațiile sale de plată în legătură cu instrumentul financiar emis, cum ar fi în cazul insolvenței (risc de emitent) sau al unei directive oficiale (Bail-in). Este posibilă o pierdere totală a capitalului investit.

Riscul de piata - este riscul de a inregistra pierderi ca urmare a modificarilor adverse a factorilor de

piata, determinand scaderea valorii activelor suport (factorii de piata standard sunt: rata dobanzii, cursul de schimb, pretul actiunilor etc).

Riscuri care deriva din structura specifica a valorilor mobiliare:

- Daca pretul relevant al activului suport s-a dezvoltat in mod nefavorabil, este posibila o pierdere totala a capitalului investit. Datorita unui efect de pârghie, acest risc este majorat în mod semnificativ. Dezvoltările nefavorabile ale activului suport includ spre ex. căderea activului suport.
- Modificările volatilității implicate ale activului suport pot avea un impact semnificativ asupra prețului de piață al valorilor mobiliare.
- Modificările oricărei rate relevante a dobânzii de pe piață – incluzând orice marjă a ratei dobânzii legată de emitent – pot avea un impact semnificativ asupra prețului de piață al valorilor mobiliare.

Riscuri care derivat din tipul activului suport:

- Având în vedere că valoarea unui fond este derivată din componentele fondului, riscul fondului în ansamblul său cuprinde riscul tuturor componentelor fondului.
- Având în vedere că valoarea unui coș de active este derivată din componentele coșului, riscul coșului de active în ansamblul său cuprinde riscul tuturor componentelor coșului.
- Valoarea coșului de active ca întreg depinde în totalitate de valoarea singurei componente a coșului cu randamentul cel mai scăzut, eliminând astfel în totalitate orice efect de diversificare și crescând riscul de piață al coșului de active peste riscul de piață individual al fiecărei componente a coșului.
- Fiecare ajustare a compoziției fondului efectuată de managerul fondului - sau chiar și omiterea acesteia - poate avea un efect dăunător asupra acțiunilor fondului și, astfel, asupra valorilor mobiliare.
- Fiecare decizie a emitentului referitoare la compoziția coșului de active - sau chiar și omiterea acesteia - se poate dovedi în retrospectivă ca fiind nefavorabilă valorilor mobiliare.
- Chiar dacă valoarea netă a activelor fondului are un randament favorabil, prețul de piață al acțiunilor fondului și, astfel, înseși valorile mobiliare ar putea fi afectate negativ prin materializarea riscului legat de compania de investiții a fondului.

Riscuri care deriva din legatura cu un activ suport, insa independente de tipul activului suport

- Prețul de piață al activului suport este, în general, dependent de oferta și cererea pentru componentele activului suport în locul de tranzacționare respectiv și este determinat, printre altele, de viitoarele așteptări ale pieței, care pot fi iraționale. Având în vedere că valorile mobiliare se raportează la anumite prețuri ale activului suport în scopul determinării plăților, prețul de piață al activului suport poate influența în mod negativ aceste plăți și, prin urmare, și valoarea de piață a valorilor mobiliare.

Riscuri care nu decurg nici din activul suport, emitent și nici din structurarea specifică a valorilor mobiliare

- Evoluția, menținerea sau lichiditatea oricărui loc de tranzacționare pentru oricare serie de valori mobiliare este incertă, motiv pentru care clientul suporta riscul de a nu putea vinde deloc sau la prețuri echitabile valorile mobiliare înainte de data de maturitate a acestora.

RBRO distribuie urmatoarele tipuri de certificate emise de RBI: certificate cu capital protejat, certificate fara capital protejat (certificate bonus, certificate expres, certificate cu discount)

IV.7 ACTIUNI

Actiunile - insemna instrumente financiare aflate in oferta bancii, respectiv titluri de valoare care pot fi negociate pe piata de capital, emise in forma dematerializata si listate, si/ sau pentru care s-a depus o cerere de listate intr-un loc de tranzactionare de tipul, dar fara a se limita la:

- i. actiuni, alte titluri de valoare echivalente si certificatele de depozit pentru actiuni;
- li. orice alte titluri de valoare care conferă dreptul de a cumpăra sau de a vinde actiuni e valori mobiliare sau care conduc la o decontare în numerar, stabilita in raport cu actiunile cu valori mobiliare, monede, rate ale dobanzii sau rentabilitatii, marfuri sau alti indici ori unitati de masura si alte instrumente financiare listate cum ar fi: fondurile de investitii listate (ETF) si certificatele.

Riscul de piata – considerat cel mai important factor de risc pentru o investitie, apare odata cu manifestarea instabilitatii politice sau economice la nivel de tara si influenteaza in sens negativ piata de capital, indiferent de natura instrumentului tranzactionat.

Riscul de lichiditate - riscul cauzat de dificultatea de a vinde la un anumit moment un anumit instrument financiar; acest risc se reflecta de obicei in fluctuatii mari de pret si rezulta din situatii in care investitorii interesati de tranzactionarea unui instrument financiar nu pot realiza tranzactia deoarece nimeni nu doreste sa tranzactioneze acel instrument financiar. Riscul de lichiditate are un impact direct atat asupra perioadei necesare pentru lichidarea investitiei, cat si asupra valorii in numerar pe care Clientul o va primi in cele din urma, cand, urmare a nevoii sale de lichidare a investitiei cat mai curand posibil, o va oferi spre vanzare la preturi mai mici pentru a atrage interesul cumparatorului. Lipsa ofertei sau a cererii poate afecta in mod semnificativ pretul. Acest risc este ridicat atunci cand investitia se face pe pietele cu lichiditate redusa sau nereglementate.

Riscul de credit - riscul actual sau viitor de afectare negativa a profiturilor si capitalului ca urmare a neindeplinirii de catre debitor a obligatiilor contractuale sau a esecului acestuia in indeplinirea celor stabilite; fiecare emitent tranzactionat pe pietele de capital prezinta un anumit grad de risc, avand in vedere faptul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale unor performante viitoare. Riscul de credit se refera la posibilitatea insolventei contrapartidei, si anume incapacitatea uneia dintre parti la o tranzactie de a-si indeplini obligatiile, cum ar fi plata dividendelor, a dobanzilor, rambursarea principalului la scadenta, sau neindeplinirea acestor obligatii in totalitate.

Riscul de pozitie - intervenit ca urmare a schimbarii preturilor instrumentelor financiare din cauza unor factori legati de miscarile pietei si de situatia emitentilor lor;

Riscul de emitent - variaza de la societate la societate si este generat de performantele anterioare ale emitentului; reprezinta posibilitatea ca un eveniment major sa afecteze activitatea unei societati comerciale, de natura sa duca la declinul sau chiar falimentul acesteia. Pe piata de capital sunt societati cu un nivel de risc investitional scazut (societati mari si stabile ale caror actiuni au o lichiditate ridicata) si societati cu un nivel de risc mai ridicat, dat de pierderile inregistrate, lichiditatea mai scazuta sau de activarea in cadrul unui sector economic instabil. Reducerea acestui tip de risc se poate face prin diversificarea portofoliului de investitii cu instrumente financiare ale diferitelor emitenti.

RBRO intermediaza actiunile listate/tranzactionate pe Bursa de Valori Bucuresti (BVB) si preia si transmite spre executare ordine cu actiuni tranzactionate pe pietele externe, catre intermediarul autorizat Raiffeisen Bank International (RBI).

V. ALTE INFORMATII

Informatiile prezentate in acest document au ca unic scop furnizarea unor informatii necomerciale privind riscurile asociate instrumentelor financiare si nu constituie o oferta, o invitatie de a face o oferta ori o recomandare de a cumpara sau a vinde un anume instrument financiar. Aceasta informare generala nu inlocuieste consultanta de investitii furnizata in conformitate cu nevoile dumneavoastra si nivelul de cunostinte sau consultanta furnizata de un consultant juridic sau fiscal.

Instrumentele financiare prezentate difera intr-o masura semnificativa de depozitele oferite de Banca. In timp ce depozitele sunt incheiate, in general, in vederea economisirii si sunt garantate de o schema de protectie, conform prevederilor legale, instrumentele financiare sunt folosite in scopul investirii (fie direct, fie in scopul reducerii riscurilor), iar investitorul nu este, in mod general, protejat impotriva nerespectarii obligatiilor de catre emitent. Randamentul, riscul si lichiditatea instrumentului financiar difera de cele ale unui depozit, precum si in cadrul categoriilor diferite de instrumente financiare.